

DOĞAKA BÜLTEN

T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI 3 AYLIK DERGİ MART 2021 SAYI: 24 TR63 BÖLGESİ

HATAY, KAHRAMANMARAŞ, OSMANİYE

Bölgemizde Alternatif DOĞA SPORLARI

Doç. Dr. Lütfü Savaş
Hatay Büyükşehir
Belediye Başkanı

Hayrettin Güngör
Kahramanmaraş Büyükşehir
Belediye Başkanı

Ersan Başar
Türkiye Dağcılık Federasyonu
Yönetim Kurulu Başkanı

Sercan Özçimen
Türkiye Ulusal Offroad Şampiyonası
Organizatör kulüplerinden KAROFF
Kahramanlar Offroad Kulübü Başkanı

Hüsnü Işıkgör
Hatay
İl Kültür ve Turizm Müdürü

Seydihan Küçükdağlı
Kahramanmaraş
İl Kültür ve Turizm Müdürü

Burhan Torun
Osmaniye
İl Kültür ve Turizm Müdürü

Hakan Boyacı
Hatay
Turizm Derneği Başkanı

HATAY

KAHRAMANMARAŞ

OSMANİYE

MİSYONUMUZ;

Yenilikçilik ve girişimcilik kültürü ile yerel potansiyelleri harekete geçirerek, ulusal ve uluslararası düzeyde kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında köprüler oluşturarak ekonomik ve sosyal kalkınmaya giden yolu inşa etmektir.

İLKELERİMİZ

- ✓ Katılımcılık
- ✓ Yenilikçilik
- ✓ Şeffaflık
- ✓ Erişilebilirlik
- ✓ Verimlilik
- ✓ Tarafsızlık
- ✓ Esneklik
- ✓ Çevreye Duyarlılık
- ✓ Çözüm Odaklılık
- ✓ Pozitif Ayrımcılık

VİZYONUMUZ

Ekonomik, sosyal ve demokratik birikimi geliştirerek; doğal ve kültürel çevreyi koruyarak;

- ✓ Tarım
- ✓ Teknoloji
- ✓ Ticaret
- ✓ Taşımacılık
- ✓ Çevre

Turizm alanlarında Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun lider bölgesi olmak DOĞAKA'nın vizyonudur.

İçindekiler

ÖNSÖZ

SUNUŞ

Bölgemizde "Alternatif Doğa Sporları" Genel Değerlendirme Yazısı

ANALİZ

Türkiye Dağcılık Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Ersan Başar

ANALİZ

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Doç.Dr.Lütfü Savaş

ANALİZ

Hatay Gençlik ve Spor İl Müdürü M.Cemil Şensöz

UZMAN GÖRÜŞÜ

Hatay İl Kültür ve Turizm Müdürü Hüsnü Işıkgör

UZMAN GÖRÜŞÜ

Hatay Doğa Sporları Topluluğu (HADOST) Koordinatörü Arif Günyaşar

ANALİZ

Hatay Turizm Derneği Başkanı Hakan Boyacı

ANALİZ

İskenderun Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü Başkanı Akay Salmanoğlu

ANALİZ

İskenderun TURKUAZ Doğa Yürüyüşü Grubu başkanı Ahmet Özcan

ANALİZ

Grand Boğaziçi Otel Müdürü Sabahattin Nacioğlu

ANALİZ

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör

UZMAN GÖRÜŞÜ

Kahramanmaraş Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Cemil Boz

UZMAN GÖRÜŞÜ

Kahramanmaraş İl Kültür ve Turizm Müdürü Seydihan Küçükdağlı

ANALİZ

Kahramanmaraş Sportif Havacılık/ Doğa Sporları Derneği (MAHAVK) Başkanı Cemil Önder

UZMAN GÖRÜŞÜ

Kahramanmaraş Kahramanlar Off-Road Doğa Sporları Kulübü (KAROFF) Başkanı Sercan Özçimen

ANALİZ

Nurhak Belediyesi Kültür ve Turizm Müdürü ve Dağcılık Kulübü Yöneticisi Hüseyin Olgunsoy

UZMAN GÖRÜŞÜ

Osmaniye İl Kültür ve Turizm Müdürü Burhan Torun

ANALİZ

Dağcılık ve Spor Tırmanış Antrenörü / ODAK Sekreteri Yücel Erdoğan

ANALİZ

Kahramanmaraş Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Yusuf Köleli

ANALİZ

Osmaniye Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü/ Uzmanı Erdiñç Kadioğlu

DOĞAKA BAŞARILI PROJELERİMİZ

DOĞAKA TEMATİK HABERLER ve YATIRIM HABERLERİ

İmtiyaz Sahibi

Doğu Akdeniz Kalkanma Ajansı Adına

Genel Sekreter

Onur Yıldız

DOĞAKA Kurumsal Koordinasyon

Birimi Başkanı

Figen Gökşen Tok

Yayın Kurulu

İlkay Bağcı

Serhat Zafer Ülgür

Soner Duymaz

www.dogaka.gov.tr

Görsel Tasarım ve Baskı

Ata Tanıtım Reklamcılık

Değerli Okurlarımız,

Günümüz teknolojileri öylesine hızlı gelişmekte ki, otomasyon ve mekanizasyon artık insan yaşantısı içinde daha fazla yer tutmaktadır. Teknolojinin insan hayatındaki artan rolü sonucunda insanların günlük hayattaki hareketliliğinin yerini makineleşme alırken, bu durumun sağlıksız durumlara dönüşmemesi ve zinde olabilmek adına insan hayatında sporun önemi gün geçtikçe artmaktadır.

Günümüz koşullarında, insanların fiziksel ve ruhsal anlamda yaşam kalitesini artırabilmek amacıyla “spor” olgusu insan hayatına girerken, bu kavram zamanla bireysel, kitlesel spor olarak evrilmiştir.

Son dönemlerde spor faaliyetleri içinde grafiği hızla artan yeni bir dal oluşmaya başlamış olup, sağlık açısından da öne çıkmaktadır. Bölgemizde bu tür faaliyetler sporlara olanak sağlayacak Hatay’da turistik iki ilçeyi birbirine bağlayan Samandağ-Arsuz sahil yolunda açılan 26 kilometrelik bisiklet yolu doğa ve denizi bir araya getiren en güzel örneklerdendir.

Doğanın içinde sağlıklı olabilmek adına bol oksijen ile enerji depolarken, yaşama sevincini artıran doğa sporları sayesinde alternatif spor faaliyetlerine de hayatımızda yer vermiş oluruz.

Bölgemizde alternatif doğa sporlarının farklı alanlarını tanıyabileceğiniz bu sayımızda gerek kamu, gerek özel sektör ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla bölgemizdeki farklı spor seçeneklerini de tanıma fırsatı bulabileceksiniz.

Alternatif doğa sporlarının tanıtıldığı sayımıza destek vererek yayının hazırlanmasında emeği geçen tüm kuruluşlarımıza ve yayında emeği geçen Ajans personeline ve çalışmaya katkı sağlayanlara teşekkür ederiz.

DOĞAKA YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI

Değerli Okurlarımız,

Bölgemizin barındırdığı ormanları, su kaynakları, dağları ile doğa turizmi alanında önemli bir konumda olmasının yanında, doğa sporları potansiyelinin ortaya konulması, bu kapsamda ilgili kamu, sivil toplum ve özel sektör kuruluşlarının farkındalığının artırılması amacıyla, birçok faaliyet, proje ve paneller düzenlenmektedir.

İlimiz dağ-doğa yürüyüşüne elverişli önemli bir potansiyele sahiptir. Coğrafi konumuyla, eşsiz doğasıyla alternatif doğa sporlarına oldukça elverişli olan bölgemizde projelerimizle spor turizmi ile alternatif turizm olanaklarını artırmak, yeni turizm kaynakları kullanılarak cazibe merkezi oluşturmak, doğa sporları ile turizm alanındaki zengin potansiyeli ekonomiye kazandırmak ve arttırmak, turistleri bölgeye çekerek sporla eğlenceyi bir arada getiren faaliyetleri desteklemekteyiz.

Sınırları içerisinde yer alan Amanoslar, flora ve fuanasıyla çok zengindir. Dolayısıyla dağ-doğa

yürüyüşüne elverişli önemli bir potansiyele sahiptir. Her türlü turizm çeşidini bünyesinde barındıran bölgemizin doğa güzelliklerinden biri de Geçilmez Kanyonudur. Yine bölgemizde bulunan Yedikuyular Kayak Merkezi; kış sporları açısından benzersiz keyif sunmaktadır. Yine bölgemizde dağcılık, doğa yürüyüşleri, su sporları, denize kıyısı olması nedeni ile dalış sporu, bisiklet turları, kampçılık ve bir çok sporu da bünyesinde barındırarak her geçen gün açık hava sporunu popüler hale getirmektedir. Özellikle sağlık açısından her yaşın tercih ettiği ve yaşam kalitesini arttıran bu spor dalı günümüzde salon sporundan daha aktif hale gelmekte olup doğa sporları kulüpleri de katılımcılarını arttırarak daha aktif hale gelmektedir.

Bu sayımızın amacı, doğa sporlarını sosyal ve sağlıklı yaşama entegrasyonunun sağlanması amacıyla doğa sporlarına dikkat çekerek, bölgemizin doğal güzelliklerini keşfedip aktif yaşamın sağlanmasını amaçlamaktayız. Yepyeni bir sayımızda sizlerle farklı konularda görüşmeyi temenni ederiz.

**DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI
GENEL SEKRETERLİĞİ**

“DOĞA SPORLARI”

Genel Bakış

KAHRAMANMARAŞ

OSMANİYE

HATAY

ALTERNATİF DOĞA SPORLARINA GENEL BİR BAKIŞ

Doğada ve doğal ortamda, bir malzeme yardımıyla veya malzemesiz olarak yapılan sporların tümünü kapsayan alternatif doğa sporları; dağcılık, kaya tırmanışı, doğa yürüyüşü, kampçılık, mağara dalışı... Dağcılık, Kaya tırmanışı, doğa yürüyüşü, kampçılık, mağara keşfi, kanyon geçişi, yamaç paraşütü, paramotor, kanat, yelken kanat, motorlu deltakanat, nehir kanosu, rafting, su altı dalıcılığı, serbest dalış, doğa fotoğrafçılığı, tur kayağı, buzul tırmanışı, donmuş şelale tırmanışı, dağ bisikleti, orientering, base jumping, yelken, rüzgar sörfü, uçurtma sörfü, ve benzeri aktiviteler doğa sporlarına örnek olarak gösterilebilir.

Yaşamı tanımlamaya kalktığımızda bedensel hareketi en başa koymamız gerekir. Çünkü yaşamın özü harekettir.

İnsanlar teknolojinin de etkisiyle az hareket eder hale gelmekte ve maalesef hareketsizlik çeşitli hastalıkları da beraberinde getirmektedir. Oysaki hareket sağlıklı, dinç ve yaşam enerjisiyle dolmamızı sağlarken aktif olmamız psikolojik

açıdan da artılar getirmektedir.

İnsanlar yaşam kalitesini yükseltmek, fiziksel anlamda günlük yaşamdaki etkinlikleri daha kolay yapar hale getirebilmek amacıyla “spor” olgusunu yarattı. Çeşitli hareketleri aktiviteleri de zamanla çoğaltarak hem bedene hem de günlük motivasyonu arttıran bu spor faaliyetleri her yaşa uygun hale geldi.

Son dönemde spor faaliyetleri içinde ilgisi artan yeni bir dal oluşmaya başladı ki, her yaş ve meslek grubundan insanın ilgi odağı haline geldi... Doğa sporları...

Bu sporların en büyük özelliği de adrenalini yüksek olması. Bunun yanında hayatta kalma mücadelesi, dayanıklılık, kendine güven, sabır, uyum, disiplin, hızlı karar verme, iletişim ve birlikte organize hareket etmeyi de içinde barındıran bir spordur.

Doğa sporunu tek bir spor alanı ile sınırlamak elbette ki mümkün değildir. Bu sporlara değinmek gerekirse;

*TREKKING

*KANYON

*RAFTING

*TÜPLÜ DALIŞ

*YAMAÇ PARAŞÜTÜ

*SNOWBOARD -KAYAK

*DAĞ YÜRÜYÜŞÜ

*MAĞARACILIK

*PAINTBALL

*CUBA DALIŞ

*KAYAK

Uzman Görüşü

Prof. Dr. Ersan Başar

Türkiye Dağcılık Federasyonu Başkanı

BÖLGEMİZDE DAĞCILIK FAALİYETLERİ GENEL TANITIMI

Değişen dünyada doğa sporlarına olan ilgi her geçen gün artmaktadır. Bunların başında dağcılık en önde gelen sporlardan biri olmaktadır. İnsanın doğa ile bütünleştiği yer olan dağlar insanlığın doğuşundan bu yana bir cazibe noktası olmuştur. Birçok dine baktığımızda dağlar hep önemli ibadet yerleri ve tanrıya ulaşma noktaları olarak görülmüştür.

Çin'de başlayarak dünyaya yayılan Kovid-19 salgını insanları evlerinde kalmaya zorlamıştır. Bundan dolayı insanlar doğanın yaşamlarındaki önemini daha iyi analiz etme imkanını yakalamışlardır. Dünyada ve ülkemizde her geçen gün artan bir şekilde dağcılık aktivitelerine ilgi çoğalmaktadır.

Doğaya çıkıp günübirlik yürüyüşlerle başlayan dağcılık sporu zaman içerisinde kamplı birkaç gün süren doğa yürüyüşleri ve takip eden zirve tırmanışlarına evrilmektedir. Bu yürüyüşler

insanın fiziksel ve ruhsal sağlığı açısından çok önemlidir. Yükseklerle çıkarak ufka bakmanın insana getirmiş olduğu dinginlik ve rahatlama yoğun çalışma temposundaki insanlar için bir ferahlama niteliğindedir. Farklı coğrafyalarda farklı dağlara çıkmak çevreyi tanıma tutkusu dağcılıkla birleşince artık bırakamaz bir hal alır. Kar, fırtına, yağmur gibi birçok zorluk dağcılar için hayatın bir parçası olmaktadır. Küçük denemelerle başlayan dağcılık zaman içerisinde eğitim ve teknik bilgi gereksinimine ihtiyaç duyulan bir hal almaktadır. Bundan dolayı eğitim olarak yapılması gerekmektedir. Bu konuda Türkiye Dağcılık Federasyonu sürekli eğitim kampları düzenlemektedir. Bu kamplara her yıl her yaştan yüzlerce sporcu katılmaktadır. Federasyon antrenörleri tarafından verilen bu eğitimler temel seviyeden başlayıp ileri seviyede kaya ve buz tırmanışına kadar uzanan birçok eğitim modülünden oluşmaktadır.

Dağcılar sadece kendi bölgelerinde değil yurt içi ve dışında birçok dağda tırmanışlar yapmaktadır. Ülkemize yurt dışından her yıl binlerce dağcı gelmektedir. Bu dağcılar gittikleri yerlerde sadece tırmanış yapmayıp o bölgenin gezip görülecek yerlerini de ziyaret etmektedirler. Bu vesile ile turizm açısından da bölgeye çok önemli bir katkı sağlamaktadırlar. Bunun yanı sıra evlerine dönen dağcılar gittikleri yerlerin doğası, kültürü, yaşamı ve coğrafyasını tanıtan birer elçi konumuna da gelmektedirler.

Doğa sporları ile ilgilenen kişiler farklı coğrafyalarda faaliyet yapmaları ve yapmış oldukları etkinlikleri kendi sosyal medyalarında yayınlamaları reklamın en sıcak şekli olarak değerlendirilebilir. Bazen çok büyük bütçelerle hazırlanan reklamların tersine bir doğaseverin yapmış olduğu bir tırmanıştan alınan kesit daha etkili olabilmektedir.

Gelişen dünya her geçen gün farklı talepler doğurmaktadır. Aslında Kovid-19 salgının getirmiş olduğu yeni normallerimiz tatil ve seyahat alışkanlıklarımızı da değiştirdiği bir gerçektir. Bundan dolayı turizm planlaması yapılırken artış eğiliminde bulunan dağcılık sporu başta olmak üzere tüm doğa sporları belki turizm de merkez noktaya gelme yolunda olduğu düşünülmelidir. Suyu, havayı, bitkiye korumak aslında doğa turizmin en maliyetsiz yoludur.

Doç. Dr. Lütfü Savaş

*Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı
ve DOĞAKA Yönetim Kurulu Üyesi*

SU SPORLARININ CAZİBE MERKEZİ:

Karlısu Göleti Su Sporları Ve Macera Parkı

Medeniyetlerin bıraktığı izlerin kalıcılığı, tarihi zenginliği ve kültürel değerleri ile her zaman öne çıkan şehrimiz, coğrafi konumuyla, doğasıyla ve bereketli havasıyla hep ilgi odağı olmuştur.

Yüksek yaylalara çıktığınızda bulutların şehrin üstünü yorgan gibi örttüğüne de uzun sahillerinde güneş batarken içinizin ısındığını da bu eşsiz coğrafyada şahit olabilirsiniz.

Doğa ana bize bu kadar cömert davranmışken bu zenginliğe değer katmamak olmazdı. Her köşesi ayrı güzelliği içinde barındıran şehrimizde doğa ve sporseverleri aynı yerde buluşturmak için Antakya'da özel bir tesisi hizmete açtık.

Alternatif su sporlarına gönül verenler, Karlısu Göleti Su Sporları ve Macera Parkı'mızda kano ve su kayağı sporlarını yapmanın zevkini 2018

yılından beri doyasıya çıkarıyor.

Yemyeşil doğanın ortasında, konumu itibarıyla çekim noktası olan tesisimizde keyifle vakit geçiren sporseverleri görmek bizleri de ziyadesiyle memnun ediyor.

Yine yakın zamanda şehrimizde yaşamını sürdüren dağ ceylanları ve farklı kuş türleri için gözlem evi yapmayı planlıyoruz. Böylece doğayı, yaşamı paylaştığımız diğer canlı türlerini yakından görmek ve fotoğraflamak isteyen doğa ve hayvanseverleri şehrimizde ağırlamayı amaçlıyoruz.

Alternatif doğa sporlarına ve sporcularına sunduğumuz katkı bununla sınırlı değil. 2015 yılında Türkiye Oryantiring Federasyonu ile Belediyemiz arasında imzaladığımız protokol ile

Türkiye şampiyonasının ikinci ayağını şehrimizde düzenledik. Hassa ilçemizde gerçekleştirilen şampiyona ile ilçemizin doğal güzelliklerini turnuvaya katılan sporcularla paylaşma imkânı yaşamıştık.

Bununla birlikte Samandağ ve İskenderun semalarında yamaç paraşütünü yapıldığını biliyorum. Şehrimizin güzelliğini kuş bakışı seyretmenin de ayrıca zevkli olduğunu tahmin ediyorum.

Bu ve bunun gibi alanları artırmak için çalışmalara devam ediyoruz. Sporun sadece futboldan, basketboldan ibaret olmadığını çok iyi biliyor, çalışmalarımızı bu bilinçle sürdürüyoruz. Onun

için şehrimizin uygun noktalarında alternatif doğa sporlarının yapılabileceği alanlar arıyor ve bu alanları projelendiriyoruz.

Sporu seviyor, spor yapmanın insanımız, şehrimiz ve ülkemiz için ne kadar büyük önem arz ettiğini çok iyi biliyoruz. Çocuklarımızın, gençlerimizin sanatla, bilimle ve sporla iç içe yetişmesi ve bu alanların yaşamlarının büyük bir parçası olması için var gücümüzle çalışıyoruz.

Sahip olduğumuz nice değeri yerinde görmek isteyen, tabiat ananın zenginlikleriyle mutlu olmasını bilen ve alternatif su sporlarına gönül veren herkesi şehrimize, Karlısu Göleti Su Sporları ve Macera Parkı'mıza davet ediyorum.

Uzman Görüşü

Muhammet Cemil Şensöz

Hatay Gençlik ve Spor İl Müdürü

HATAY'DA TURİZM ÖZELLİKLERİ

Hatay turizm yönünden zengin potansiyele sahip bir il özelliği taşımaktadır. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış ve bünyesinde birçok kültürü barındırmıştır. Bundan dolayı farklı kültürlerin bir arada yaşamasına olanak sağlamıştır. Sonuç olarak kültür turizmi yönünden önemli bir potansiyele sahiptir. Ayrıca bulunduğu konum itibariyle de kıyı turizminde de önemli bir potansiyele sahip olan Hatay keşfedilmemiş bakir kalan koyları ile ön plana çıkmaktadır. Samandağ, Çevlik ve Arsuz kıyıları en önemli kıyı turizmi merkezleridir.

Kıyı Turizmi

Hatay ilinin, Samandağ, Arsuz, İskenderun, Dört Yol ve Erzin ilçeleri kıyı turizmi açısından önemli merkezlerdir. Dünya'nın en uzun ikinci sahili olan Samandağ- Çevlik sahili kıyı turizmi bakımından önemlidir. Yapılan Çevlik- Arsuz turizm yolu ise kıyı turizmine yönelik olumlu bir katkı sağlayacaktır. Özellikle Samandağ ve Çevlik'te var olan gizli ve keşfedilmemiş koyların gerek deniz turizmi gerekse su sporları (Sualtı dalış turizmi, yelken ve olta balıkçılığı) açısından önemi

yüksektir. İlimizde pek çok yöre, potansiyel olarak dünya turizmiyle yarışabilecek düzeydedir. Tarihi doku ve yeterli altyapı ile birlikte turizm açısından potansiyel teşkil eden yeşil alanlar, sulak alanlar, biyolojik çeşitlilik açısından zengin pek çok doğal güzelliklerin yeterince korunarak uyum içerisinde sergilenmektedir.

Dağ Turizmi

Hatay ili topraklarının %46'sını dağlar, %34'ünü ovalar ve %20'sini yaylalar oluşturmaktadır. İl topraklarını eski adı Gavur Dağları olarak bilinen ve diğer adı Nur Dağları olan Amanos Dağları oluşturmaktadır. Üçüncü zaman olarak nitelendirilen Neozoik çağının ikinci yarısında kıvrılarak yükselmeye başlayan daha sonra aşınmalar yoluyla dikleşen Amanos Dağları'nın en yüksek bölgesi 2240 metre yükseltisi ile Dört Yol'un doğusunda bulunan Mığır Tepesi'dir. Genişliği 15- 30 km olup uzunluğu 180 km olan Amanos Dağlarının en önemli geçidi Belen geçididir.

Amanos Dağlarının üzerinde Daz Dağı (Mıgır Tepe 2240 m), Musa Dağı, Kızıl Dağı (1735 m), Kanlık Tepe, Keldağ (Cebel-i Akra 1700 m), Ziyaret Dağı (1235 m) ve İkiztepe (1700 m) yükseltileri bulunmaktadır. Amanos dağları, yüzölçümü olarak büyüklüğü ve yükseltisi göz önünde bulundurulduğunda, potansiyel dağ turizminin yüksek olduğu görülmektedir. Özellikle doğa yürüyüşü, tırmanış, foto safari, yaban hayatı gözlemlene, avcılık ve yamaç paraşütü gibi ekoturizm aktivitelerinin sıkça uygulanabilir ve yüksek potansiyele sahip bir yer olduğu görülmektedir.

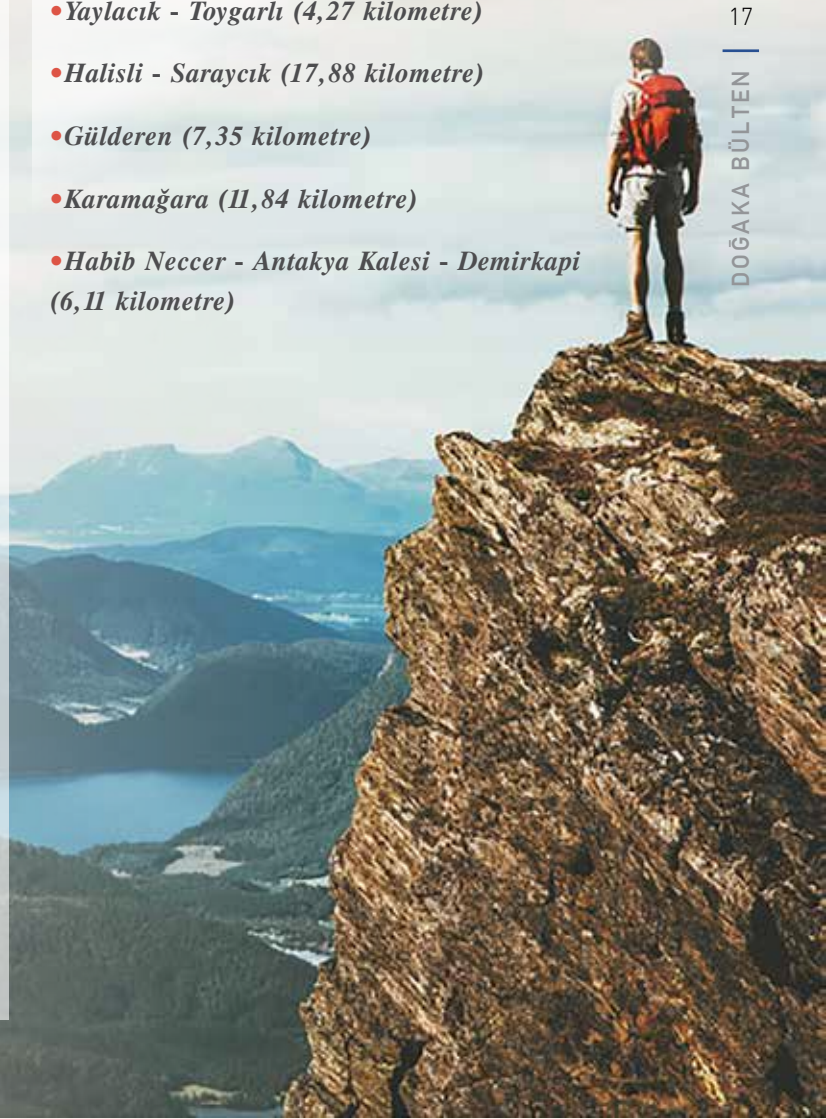
Doğa Yürüyüşü ve Foto Safari

Amanos dağları gerek yüksekliği gerekse barındırdığı doğa güzellikleriyle ekoturizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle doğa yürüyüşü, foto safari, kamp ve karavan turizmi aktivitelerinin sıkça uygulandığı bir bölgedir. Hatay ilinde doğa yürüyüşünü amatör, yarı profesyonel ve profesyonel olarak yapan birçok grup bulunmaktadır. Yapılan yürüyüş rotaları öncelikle profesyonel bilirkişi tarafından keşfedilip daha sonra düzeyine (kolay, orta ve zor) göre rota oluşturulmaktadır. Oluşturulan rotalar keskinleştirilip katılıma göre yürüyüş yapılmaktadır.

İlimizde Doğa yürüyüşü yapılan yerler

- **Likya Yolu Üçağz Kekova Demre (19,69 kilometre)**
- **Çevlik (10,45 kilometre)**
- **Çevlik- Çamlıyayla -(14,65 kilometre)**
- **Çevlik- Beşikli Mağara - Titus Tüneli (4,73 kilometre)**
- **Çevlik- Samandağ (10,93 kilometre)**
- **Likya Yolu Kekova, Simena Kale Köy, Çakıl Plajı, Demre Andriake (14,34 kilometre)**
- **Üç Ağızlı Mağarası - Meydan Köyü (2,32 kilometre)**

- **Döver (7,86 kilometre)**
- **Döver - Balıkludere (8,22 kilometre)**
- **Kaleüçağz - Smugglers inn - İnşidibi - Kaleüçağz (12,61 kilometre)**
- **Kisecik (5,68 kilometre)**
- **Kisecik-Aydınlı (7,75 kilometre)**
- **Ballöz (5,52 kilometre)**
- **Ballöz kısa yürüyüş. (4,8 kilometre)**
- **Höyük - (Arsuz 5,68 kilometre)**
- **Uçağz - Demre (16,3 kilometre)**
- **Fırnız Yaylası Offroad ve Yürüyüş yolu (19,08 kilometre)**
- **Dursunlu (10,77 kilometre)**
- **Yaylacık - Toygarlı (4,27 kilometre)**
- **Halisli - Saraycık (17,88 kilometre)**
- **Gülderen (7,35 kilometre)**
- **Karamağara (11,84 kilometre)**
- **Habib Neccer - Antakya Kalesi - Demirkapi (6,11 kilometre)**

Yamaç Paraşütü

Amanos Dağları'nın zirvelerinde yamaç paraşütünün yapılması için gerekli altyapı bulunmaktadır. Bölgedeki mevsimsel değişiklikler neticesinde farklı yönlere akan hava akımları sonucu yamaç paraşütünün farklı yörelerde yapılabilir olduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda dünyanın en uzun sahillerinden birine sahip olan Samandağ ilçesinin Çevlik ve Meydan bölgelerinde, İskenderun merkezde, Arsuz'un Üçgüllük ve Kırıkhan'ın Ceylanlı bölgelerinde uygun pistlerin olduğu ve mevsimine göre uçuşların sağlandığı görülmektedir.

Sportif Olta Balıkçılığı

İlimizde sportif olta balıkçılığı genellikle rekreasyonel amaçlı hafta sonları yapılmaktadır. Özellikle Samandağ, Arsuz, Çevlik ve İskenderun kıyıları çok sık tercih edilmektedir. Ayrıca göllerde barajlarda ve akarsu çevresinde sportif olta balıkçılığı aktivitesini yapanlara rastlanmaktadır.

Sportif Olta Balıkçılığı Yapılan Yerler

- Çevlik
- Samandağ
- Arsuz
- Konacık
- Işıklı
- Dörtiyol
- Payas
- ErzİN
- Asi Nehri
- Gölbaşı Gölü
- Yenişehir Gölü
- Haydarlar Gölü
- Yarseli Barajı
- Yayladağ Barajı

Su Sporları Turizmi

İlimizde su sporları faaliyetlerine uygun koyları ve gölleri bulunmaktadır. Özellikle su sporlarından olan kano sporunun uygulanabileceği alanlar bulunmaktadır. Büyükşehir belediyesi su sporları alanında etkinlikler yapmaktadır. Karlısu Göleti'nde yapılan su kayağı ve kano buna en iyi örnektir. Ayrıca Arsuz ilçesinde bulunan Arsuz Çayı'nın üzerinde kano ve kıyıda yapılan yüzme yarışları etkinlikleri bulunmaktadır. Özellikle sualtı dalış turizminde Çevlik, Samandağ ve Arsuz koyları büyük bir öneme sahiptir. Karamağara bölgesinde sualtı dalış sporu yapılışı esnasında tesadüfen bulunan sualtı mağarası bölgenin coğrafi açıdan önemli olduğunu göstermektedir.

2015 yılı Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı Turizm Altyapı Geliştirme Küçük Ölçekli Mali Destek Programı kapsamında İlimizde Yerli ve Yabancı Turistlere yönelik Alternatif Deniz Turizmini artırmak ve geliştirmek amacıyla Arsuz Uluçınar Su Sporları Merkezi yapımı tamamlanmış ve turizme kazandırılmıştır. Merkezde; Yelken, Windsörf, Banana, Ringo, Sofa, Deniz Bisikleti ve Kano faaliyetleri ile vatandaşlara güzel ve eğlenceli zaman geçirmelerine olanak sağlamaktadır.

Bunun yanında 2020 yılı Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı Turizm Altyapı Geliştirme Küçük Ölçekli Mali Destek Programı kapsamında Hatay Valiliği Madenli Su Sporları Merkezi tesisi yapımı tamamlanmış ve proje uygulama aşamasına gelmiştir. Merkezde; Yelken, Windsörf, Banana, Ringo, Sofa, Deniz faaliyetleri yapılması planlanmaktadır.

İlimizde Dalış noktaları;

- Samandağ / Kel Dağı
- Büyük Mağara
- Uzunkaya (Havuz)
- Fok Mağarası
- Arsuz Kale Topuk Resifi
- Vatoz tarlası
- Kamışlı Koyu
- Karamağara

Uzman Görüşü

Hüsnü İşıkğör

Hatay İl Kültür ve Turizm Müdürü

HATAY TURİZMİNDE ÖN PLANA ÇIKAN

Doğa Turizmi ve Sporları

Genelde ülkemizde, özelde ilimizde uzun yıllar turizm denince akla hep güneş ve deniz gelmiş, özellikle sahillerde milyarlarca dolarlık yatırımlar yapılmıştır. Oysa dünyanın birçok ülkesinde turistik hiçbir değer taşımayan ya da çok az değer taşıyan birçok bölgenin, organik doku veya doğal güzellikler çok iyi korunarak ya da bazı görsel ilaveler ve peyzaj çalışmaları ile turistlerin akımına uğradığı görülmektedir. Aynı şekilde, ülkemiz ve ilimizdeki pek çok yöre, potansiyel olarak dünya turizmiyle yarışabilecek düzeydedir. Burada yapılması gereken, tarihi doku ve yeterli altyapı ile birlikte turizm açısından potansiyel teşkil eden yeşil alanlar, sulak alanlar, biyolojik çeşitlilik açısından zengin pek çok doğal güzelliklerin yeterince korunarak uyum içerisinde sergilenbilmesidir.

Sahip olduğumuz inanç, gastronomi, kültür öğelerinin yanı sıra, ilimiz birçok doğa sporunun gerçekleştirilebileceği kendi has çekim noktalarını barındıran turizm destinasyonlarından biridir. Kısaca dünyamızın hava, kara ve su katmanlarında yapılabilecek faaliyetler için eşsiz bir mirasa sahibiz. Bu mirası, ilimiz ekonomisi için oldukça stratejik sektörlerden biri olan turizm sektörü ile birlikte değerlendirebildiğimizde, çarpan etkisi ile yayılarak birçok alana, kişiye olumlu yönde etki edecektir.

İlimiz Hatay inaç, kültür, gastronomi turizmi yanında; doğa, deniz ve sahil turizmi açısından

oldukça elverişli bir coğrafyaya sahiptir. İskenderun- Arsuz ilçeleri arasında yer alan deniz, plajlar ve doğa harikası yerli ve yabancı turistin ilgisini çekmektedir. Birçok turist tatillerini geçirmek için buralara gelmektedir. Samandağ-Çevlik ise, uzun kıyı sahil şeridi, eşsiz güzellikteki el değmemiş koyları, bozulmamış tabiatı ve tarihi dokusuyla görülmeye değer bir yerdir.

Antakya'ya çok yakın olan ve doğa güzellikleri içinde kurulmuş olan Defne ilçesinin Harbiye bölgesi, şelaleleriyle ünlüdür. Eski dönemlerde dünyaca ünlü bir sayfiye yeri olarak kullanılan Harbiye halen günümüzde bu ihtiyaca karşılık vermektedir. Harbiye şelaleleri kaynağının başladığı noktadan Asi nehrine döküldüğü yere kadar oluşturulacak bir parkur, ilçenin sahip olduğu gastronomik ürünlere hayran kalan misafirlerin temiz havada sporlarını gerçekleştirmelerine yardımcı olacaktır.

Ayrıca Reyhanlı'da bulunan Yenişehir Gölü, Kırıkhan Gölbaşı ve çevresi ise, gazino ve lokantaları ile Amik Ovasının en güzel dinlenme ve piknik yerlerindedir.

Hatay yaylalar bakımından da zengin bir ildir. Yaylalarda çam, maki türü ağaçlar ve kır çiçekleriyle kaplı doğal bitki örtüsü içinde yürüyüş yolları (trekking), çadır ve kamp kurma alanları, piknik yapma alanları ile sakin bir dinlenme ortamı bulabilirsiniz. Ayrıca gününbirlik Yeme-İçme üniteleri, konaklamak için pansiyon tipi evler bulak mümkündür.

Samandağ'da bulunan Batıyaz Yaylası, Belen'de bulunan Güzelyayla, Nergislik ve Atık Yaylası, Dört Yol'da Kuzuculu Yaylası, Kırıkhan'da alan Yaylası en çok bilinen yaylalardandır.

İskenderun, Arsuz ve Samandağ ilçelerimizde yapılan yamaç paraşütü sporu için gerekli iyileştirmeler Müdürlüğümüzce takip edilmektedir.

Altınözü cam teras ve gezi parkuru, salgın dönemi geçirmemize rağmen oldukça ziyaretçiyi kendisine çekmiş, adeta insan ile doğanın tekrar iç içe olmasını sağlamıştır.

Belen ilçemizde yer alan ve 3.500 dönümlük bir alanı kapsayan Belen Güzelyayla Turizm Merkezi, Bakanlığımızca tahsis edilmesiyle bu bölge içerisinde yapılacak yayla turizm tesislerine ev sahipliği yapacaktır.

İlimiz sınırları içerisinde yer alan Amanoslar, flora ve faunasıyla çok zengindir. Dolayısıyla dağ-doğa yürüyüşüne elverişli önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin planlı bir yaklaşımla turizm olgusu içerisinde değerlendirilmesi, böylece turizmin tür ve aktivitelerinin zenginleştirilerek arz kapasitesinin geliştirilmesi, alternatif turizm alanlarının koruma-kullanma dengesi içerisinde hizmete sunulması, tanıtılması, farklı yörelerin turizmin ekonomik ve sosyal katkılarından yararlandırılması açısından önemlidir.

Doğa turizmi etkinlikleri arasında en fazla talep yayla turizmine olmaktadır. Yaylalar, doğal güzellikleri, etnolojik ve diğer çekicilik yaratan özellikleri ile ekoturizme yönelik kullanım ve ekonomik kar olanakları sunmaktadır. İlimiz yaylalar bakımından zengindir. Bunlardan en önemlileri; Belen Güzelyayla (Soğukoluk) ve Atık Yaylası, Samandağ Teknepinar, Erzin - Kocadüz - Üçkoz - Bağrıaçık, Karıncalı Yaylaları, Kırıkhan Delibekirli Köyü ve Çataloluk Yaylası, Alan Yaylası, Dört Yol Çökek Yaylası olarak sıralanabilir.

İlimiz, karavanlı kamp yapma olanağına sahip, pek çok doğal alanlara sahiptir. Gözlerden uzak doğa ile baş başa vakit geçirmek isteyen insanlar için oldukça büyük imkânlar sunmaktadır. Yine el değmemiş pek çok doğal güzellikleri, flora ve fauna zenginliği, kültürü, folklorü, müziği, yaşam şekli, yemekleri ve insanı ile foto safari için oldukça elverişli bir ildir.

Bisiklet turizmi yeni yaygınlaşmaya başlayan bir turizm türüdür. En eski motorsuz ulaşım araçlarından biri olan bisiklet, performans geliştirmenin yanı sıra doğayı keşfetmenin verdiği zevkle bütünleşir. İlimizin pek çok yöresi, bisiklet turları yapmaya elverişlidir. Özellikle Valiliğimiz tarafından Samandağ- Arsuz ilçeleri arasında denize paralel olarak yapılan 26 km lik bisiklet yolu yapımı ile bisiklet turizminin gelişimine büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Turizmin çeşitliliği açısından ilimizdeki mağaralar, önemli bir potansiyel oluşturmaktadır.

İlimiz sularında bulunan önemli batıklar ve su altı mağaraları dalıcılar tarafından keşfedilmeyi beklemektedir. İlimizin denize kıyısı olan bir il olması nedeniyle sportif olta balıkçılığı yapmak mümkündür.

Uzman Görüşü

Arif Günyaşar

*Hatay Doğa Sporları Topluluğu
(HADOST)*

Çocukluk döneminden bu yana, doğaya karşı ilgim vardı. Hatta bu ilgi evlendikten sonra eşim ve çocuklarıma da geçti. Bebeklik döneminde dahi doğadaydık. Tam tetiklendiği dönemler 2010 yılında bisiklet tutkusu ile başladı. Bisiklet ile şehirler gezdim.

Ardından fotoğraf çekimlerine merak saldım. Birçok anı ölümsüzleştirmek beni cezbedti ve bunun üzerine yoğunlaştım. Doğa yürüyüşü aktiviteleri de buradan gelmeye başladı. Doğanın eşsiz dengesini ve düzenini fotoğraf karesine sığdırmaya başladım. Birçok gizli saklı doğa mucizeleri keşfedip, el değmemiş güzelliklere yürüyüşler yaptım. Ve zamanla süreç değişti, bu bir etkinlik haline geldi.

Hem sağlık hem şehir hayatının stresi hem de fotoğraf tutkum beni doğanın kucağına attı derken bir ekip haline geldik, bir doğa sever olarak, bir süre sonra doğada atılan çöpleri toplamaya, hatta yangın çıkan alanları fidan dikimi yaparak sosyal sorumluluk projeleri yaparken bulduk kendimizi. Doğayı sevmek, beni hep bir sonraki adım için güçlendirdi.

Bir çok faaliyet, gezi derken;

• **2011 yılında bisiklet ile Antakya-Halep turu**

• **2014 yılında Aydın-Ankara 10 Kasım Atamızın yolunda turu**

• **2015 yılında Antakya-Ankara Atamızın yolunda turu farklı ilçelerde düzenlenen bisiklet festivalleri**

2017 yılında doğa yürüyüşlerine başladım Pozantı Mıgır Tepesi, Pilot Tepe, Armutoğlu ve Kızıldağ tırmanışları

• **2020 yılında HADEST gurubuyla birçok şelale, kanyon ve doğa yürüyüşleri düzenleyerek kulübümüz aktif bir şekilde doğa sporlarına devam etmektedir.**

Doğanın gücüne inanan, sporu hayatının içine entegre etmiş herkesi bekliyor, spor hayattır diyoruz.

Hakan Boyacı

Hatay Turizm Derneği Başkanı

TARİHİN İZLERİNDEN DOĞA SPORLARINA HATAY

Doğaka'nın bu ayki dergisinde yazımızı biraz ben sahip olduğumuz değerlerimizi az bilenlere anlatmak istiyorum. Öncelikle Sahip olduğumuz turizm değerlerini ve doğa spor turizmi ile ilişkisini vurgulamak istiyorum. Hatay ilk olarak "Hatay Arkeoloji Müzesi" ile karşılar sizi. Dünyanın en büyük mozaik müzesi Hatay'dadır. Hatay'ı görme sebeplerinizden en önemlisi bence Hatay Arkeoloji Müzesi Oolmalı. Döneminin sosyal yaşamından kesitler sunan mozaikleri büyük bir şaşkınlıkla ve beğeniyle izleyeceğinizi düşünüyorum. Ayrıca mitolojiden de oldukça güzel mozaikler var. En ünlülerden birisi "Neşeli Ol Hayatını Yaşa" mozaığı bir yaşam felsefesiyle dönemi gözler önüne seriyor. Aslında bu fantastik havaya Antakya'da bugün de rastlayabilirsiniz. Necmi Asfuroğlu Arkeoloji Müzesi Müze Otel mimari tasarımı ve konseptiyle dünyada görülmesi gereken yerlerin başında geliyor. Yeni hizmete giren Hatay Şehir Müzesi sizleri çağırıyor. Yüzyıllardır, dimdik ayakta duran hoşgörü abidesi, her sokakta, caddede, çarşıda sizi karşılıyor. Antakya'da üç semavi din ve farklı kültürlerden çok insan var. Her gittiğiniz evde, dükkânda veya restoranda Hataylılar sizi kibar, saygılı kardeşçe davranışlarıyla adeta büyülerler. Düşünsenize bir tarafta Dünyadaki ilk Mağara St. Pierre Kilisesi ve Anadolu'daki ilk Camii Habib-i Neccar Yüzyıllardır birbirlerine sevgi ve büyük bir aidiyet ile bakıyorlar.

Yazımızı Hatay dışından okuyorsanız Hatay Sakın çok uzak demeyin. Çünkü Hatay size sadece bir havaalanı uzaklıkta. Yani bu kısacık mesafe sonrasında sadece gözleriniz değil, mideleriniz de

bayram edecek, emin olabilirsiniz. O ne lezzet, o ne şahane, şaheser yemekler, tatlılar ve eşsiz kahve. İskenderun'da balık ve karides, Tepsi ve Kağıt kebabı, oruk (içli köfte), tepsi kebabı, ya o humusa ne demeli? Tuzda tavuk mu dersiniz, künefe mi, yoksa Harbiye'de şelale manzarasında, ayaklarınız su içerisindeyken yediğiniz mezeler ve enfes kızarmış tavuk, tabii ki Harbiye usulü. Mis gibi nar ekşisi ile tatlandırılmış keşir (siyah havuç) dolması, yanında kaytaz böreği, ardına gevrek bir kabak tatlısı... Hatay Valiliği ve Doğaka Tarafından restorasyonu yapılan meclis binası ve Mutfak Sanatları Merkezi de gastronomimizin yakında en iyi temsilcilerinden olacağından eminiz. Ve saymakla bitiremeyiz Hatay Gastronomisinin lezzetlerini.

Yemekten sonra içilen o mis gibi Antakya Kahvesi tüm yediklerinizin üzerine atılan hoşgörü imzası bence, hatır gibi kırk yıllık. Burada çifte kavrulmuş çay bardağında (Suvari) kahve içiliyor. Nedenini sorduğumda aldığım yanıt çok basit. Kahve insan gibiymiş. Yaşamı boyunca çile çeken insan ve dalından koparılıp kızgın ateşte çifte kavrulan kahve. İnsana benzeyen bir başka şey daha var bu ulvi memlekette. Dünyada Ney enstrümanı için yetişen kargıların bulunduğu tek şehir Hatay. Özellikle Samandağ ilçesinde Asi Nehri kıyısında yetişen bu kargılardan Ney açılıyor.

Samandağ demişken, hiç ömrünüz boyunca devasa bir tünelden geçtiniz mi? Titus Vespasianus tüneli size bu imkanı sağlıyor. Peki ülkemizdeki Vakıflı Ermeni köyünün Samandağ'da olduğunu biliyor

muydunuz? Ya da Hz. Hızır ile Hz. Musa'nın buluştukları yerin Samandağ'da olduğunu? Musa ve Hızır as. buluştuğu yerin yani "Mecma'ül- Bahreyn" in "Samandağ" olduğuna inanılmaktadır. Samandağ'ın, Asi nehrinin denize dökülen yer olması, "Mecma'ül- Bahreyn" in insanların kabulünde burası olmasını kuvvetlendirmiştir. Hızır makamlarının bazıları yer olarak Asi nehrinin kıvrımlarını takip eder. Bu türbe, Hatay'da bulunan Hızır Türbelerinin en önemlisi olarak kabul edilir. Bir de Musa ağacı var tabii. Hz. Hızır ile Hz. Musa'nın Samandağ'daki buluşmasından sonra, birlikte Hıdırbey Köyü'nün yanındaki Musa Dağı'na çıkmak üzere yola çıkarlar. Hıdırbey Köyü'ndeki Musa ağacının bulunduğu yere geldiğinde çok susar. Bastonunu bu ağacın bulunduğu yere bıraktıktan sonra, hemen yanındaki dereye su içmeye gider. Su içtikten sonra yollarına devam ederler. Asasını suyun kenarında unuttuğunu anlayan Hz. Musa, döndüğünde ise asasının yeşerdiğini ve bir fidan haline geldiğini görür. O günden bugüne, o ağaç Musa ağacı olarak bilinir.

İskenderun Deniziyle, Erzin İsos Harabeleriyle, Altınözü cam terasıyla, Reyhanlı Yenişehir Gölüyle, Arsuz Plajlarıyla, Payas Sokullu Mehmet Paşa Külliyesiyle, Kırıkhan Beyazid-i Bestami Makamı ve Gölbaşı Mahallesi ile Defne Harbiye şelaleleriyle kısacası her ilçemiz Hatay turizminin merkezi olmaktadır.

Tarihi Değerlerimizden, İnanç Turizmimizden, Gastronomimizden bahsettik peki Doğa turizmimiz ve Spor Turizmimizde ne durumdayız. Yaylalarımız, Denizimiz, Göllerimiz, ormanlarımız, Şelalelerimiz, Doğal güzelliklerimiz turistlerin tatillerini dolu dolu geçirmelerine imkan tanımaktadır.

Hatay'da İskenderun ve Samandağ Çevlik'te yamaç paraşütü yapılmaktadır. Samandağ Çevlik'te rüzgar sörfü altyapı geliştirme çalışmaları devam

etmektedir. Türkiye'nin en uzun bisiklet parkuru gidiş dönüş Samandağ Çevlik-Kale mahallesi arasında faaliyete geçmiştir. Deniz kenarında eşsiz manzarada bisiklete binmek müthiş bir deneyim olacaktır. Çevlik-Kale mahallesi arasında Doğaka tarafından yapılacak Kamp alanı yakında hizmete geçecek olması büyük bir heyecan yaratmaktadır.

Hatay'ın muhteşem mavi sularından Yayladağı İlçesi Karamağara mevkiinde en çok yapılan dalış turizmine yönelik Projenin Doğaka tarafından hayata geçirilmesiyle Hatay Türkiye'den ve dünyadan dalış meraklılarının odağı haline gelecektir.

Yatçılık Turizm faaliyetleri içinde en fazla gelir getiren alanların başında gelmektedir. Doğaka destekleri ile yapılan Arsuz madenli yat limanı projesi zengin turistlerin Hatay'a gelmesine olanak verecektir.

Pandemi süecinde kalabalık mekanlardan uzaklaşıp doğayla iç içe yapılan turizm faaliyetler değer kazanmıştır. Eko Turizm, Kuş gözlemciliği, Gazelle gazelle dağ ceylanı gözlemciliği desteklendiğinde maraklıların gözdesi olacaktır.

Yapılabilecekler Kapsamında; Doğa Sporları ve yürüyüş parkurlarının rotalarının kitaplaşması, Mobil uygulamaların yapılması, Doğa sporlarımızın tanıtım filmlerinin yapılması, Ünlü influencerların davet edilmesi, Ünlü sporcuların davet edilmesi, Sosyal medyada tanıtımların arttırılması Daha çok Doğa Sporları seven Turistin gelmesini sağlayacaktır.

Binicilik kulüpleri açılmaya başlamıştır. Bu firmalarla projeler yapılarak atlı safari ve gezilere desteklemeler yapılmalıdır. Atv ve jeep ile safari faaliyetleri, Foto safari yarışmaları, Bisiklet, Motorsiklet, Cross, Surf, Yamaç paraşütü, Kamp-Çadır, Sahillerde Müzik ve Doğa spor festivalleri, desteklenmelidir.

Hatay'ın Sahip Olduğu değerleri anlatmakla bitirmek mümkün değil. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı'mızın Hatay'a hizmetleri gerçekten sektöre çok büyük değer katmıştır. Bu desteklerin ve başarılı çalışmalarının devamını dileriz.

ANALİZ

Akay Salmanoğlu

İskenderun Dağcılık ve Doğa Sporları (İDOK) Kulübü Başkanı

Doğanın Kalbine Adım Adım

ÖNCELİKLE YAZIYA BAŞLAMADAN ÖNCE ARALIK AYINDA COVID 19 YÜZÜNDEN KAYBETTİĞİMİZ KURUCU ÜYELERİMİZDEN 2.BAŞKANIMIZ VE DOĞA REHBERİMİZ ÖMER BİLGİN ÖĞRETMENİMİZİ RAHMET VE ÖZLEMLE ANIYORUZ.

İDOK Grubu Kasım 2013'te kurulmuş olup, ilk yürüyüş ve fotoğraf çekimi etkinliğini 16 Mart 2014 Pazar Günü Yarıkkaya Vadisi ile Bekbebe Yaylası arasında gerçekleştirdi.

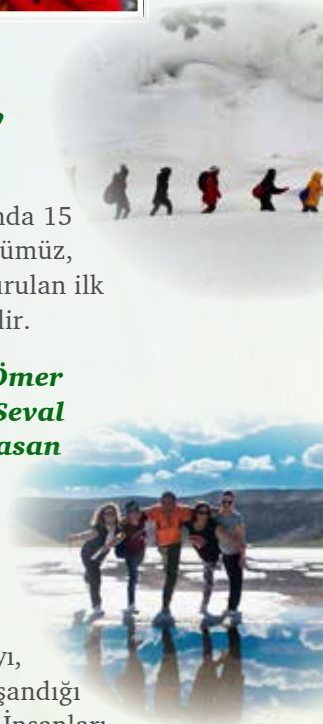
Grubun adı başlangıçta İskenderun Gezelim Görelim Keşif Topluluğu idi, TRT'de yayımlanan aynı isimdeki program nedeniyle önce Alexandretta (Yazımı ve okunma farklılığı nedeniyle değiştirildi), İDOKK (İskenderun Doğa Keşif Kulübü), en son olarak faaliyet alanımızın tamamını kapsaması için İDOK (İskenderun Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü) olarak yenilendi.

Bugün itibariyle sosyal medya hesaplarında 15 bine yakın grup takipçisine ulaşan kulübümüz, İskenderun'da bu alanda resmi olarak kurulan ilk kulüp olarak faaliyetine devam etmektedir.

Kurucular Akay SALMANOĞLU ve Ömer BİLGİN'dir. Kulübün yönetiminde Seval KIRMIZIOĞLU, İbrahim DERE ve Hasan YILMAZ yer almaktadır.

Amacımız;

Bir araya gelerek doğa ve insan ilişkisini sürdürmeyi, doğayı tanımayı ve korumayı, unutulmaz dostluk ve arkadaşlıkların yaşandığı sosyal bir ortam yaratmayı amaçlıyoruz. İnsanları doğayla iç içe yaşatabilmek, doğal hayatı koruma ve savunma bilinci oluşturabilmek, sosyal bireylerin oluşumuna katkı sağlamak, toplumsal barışa katkı sağlamak, ülkemizi, şehrimizi ve çevremizi tanımak ve tanıtmak olup, önce Hatay,

daha sonra ülkemiz ve dünyanın farklı ülkelerini doğal ve tarihi güzellikleriyle görmek, tanımak ve tanıtmak. Üyelerimizi sanal ortamlardan çıkarıp gerçek yaşamda bir araya getirerek kaliteli zaman geçirmelerini sağlamak.

Doğa ve insan sevgisini bugünden yarına aktarmak için özellikle gençleri aramıza almak ve onları geleceğin doğaseverleri haline getirmek temel amacımız. Ülkemizdeki doğasever grup ve insanları bir araya getirmek, tanıştırmak, dostluklar kurmalarını sağlamak bu işin güzel tarafı.

Doğaya yapılabilecek her türlü saldırının karşısında yer alarak tarihi ve doğal emanetlerimizi gelecek kuşaklara aktarmak, bu konuda faaliyet yürüten tüm kuruluşlara destek olmak.

Grup olarak yaptığımız kültür turlarıyla Türkiye'nin her bölgesini gördük. Yürüyüş ve fotoğraf çekimi etkinlikleriyle (Sırada 212. Var) Hatay, Adana, Osmaniye, Mersin, Kayseri ve Kahramanmaraş'ta görülmedik yer bırakmadık. Yazları serin sular, sonbaharda hazan, ilkbaharda doğanın uyanışı, kışın kar gezi hedeflerimizdir.

Etkinlikler 18 yaş üstündeki herkese açık, 18 yaş altındakiler ise aileleri ile etkinliklerimize katılabilmektedir. Etkinliklerimiz facebook'taki grup sayfasında yayımlanmakta, üyelerimize sosyal paylaşım kanalları ile davet gönderilmektedir. Etkinliklerimize ilk kez katılacaklar Akay SALMANOĞLU'na telefonla bilgi vermekte, sürekli yürüyüşe katılan üyelerimizin katılıyorum demesi yeterli olmaktadır.

Dört mevsim doğada olmak, tarihi ve doğal güzelliklerimizi fotoğraflamak, doğal ortamda insan ve hayvanların yararlanabileceği bitkiler dikmek insan hayatında stresten uzak motive aracı aynı zamanda.

Etkinliklerimiz iki haftada bir Pazar günleri planmışsa da arkadaşların talebi ile hemen hemen her hafta, ayrıca hafta içi gündüz ve akşamları dost sohbetleri, keşifler, gün etkinlikleri, Ramazan iftarları, yılbaşı kutlamaları, tren ve tekne turları, çadır kampları, doğum günü etkinlikleri gibi farklı alanlarda faaliyetler sürdürmektedir.

Amatör bir kulüp olmakla birlikte, üyeler etkinliklere gönüllü katılıyor, riski kabul ediyorlar; ama buna rağmen ilkyardım çantamız böcek sokmaları dâhil her türlü donanıma sahip ve mutlaka bir sağlık ekibi arkadaşımız yürüyüşte bulunuyor. Yürüyüşlerde ip, halat ve merdiven gibi araç gereçler yanımızda hazır bulunduruluyor.

İDOK Nasıl Kuruldu?

Doğa yürüyüşü her zaman tutkumuz olmuştur. Önceleri öğretmen arkadaşlar ile yakın çevrede yürüyüşler yaparak ve grubumuz küçülünce bir süre yürüyüşlerimize ara vermek zorunda kaldık. 2012 yılının ilk aylarında Turkuaz Grubuyla tanıştık ve yürüyüşlere başladık. Güzel arkadaşlıklarımız ve deneyimlerimiz oluştu. Turkuaz Grubu bizim için öğretmen gibiydi.

2013 yılının ikinci yarısından itibaren iki haftada bir yapılan yürüyüşler bize az gelmeye başladı. Her hafta yürümek ve çıtayı yükseltme isteği ile 13 Kasım 2013'te İskenderun Gezelim Görelim Keşif Topluluğu adıyla Facebook'ta grubumuzu kurduk. 16 Mart 2014'te Yarıkkaya- Kocadüz arasında ilk yürüyüşümüzü yirmi kişiyle yaptık. Sisler içerisinde keyifli, ama yorucu bir başlangıçtı. O yürüyüşe katılan iki arkadaşımızı bir daha yürüyüşlerimizde göremedik. Geçen yıl biriyle karşılaştığımızda "Siz ne yediniz?" şeklinde enerji kaynağımızı sormuştu bizlere.

O günden bugüne bir hassasiyetimiz var, elimizden geldiğince Doğa yürüyüşünün İskenderun'daki ilk temsilcisi "Turkuaz Grubu" ile aynı hafta yürüyüş yapmıyoruz. Yürüyüşlerimize katılım sürekli arttı. Karataş'a 110 kişi, Beledemik ikinci tren seferine 360 kişi Kahramanmaraş Andırın Başkonuş Yaylasına 190 kişi, Osmaniye Düziçi Dumanlı Yaylasına 220 kişi ile gittik.

Bugüne kadar 211 doğa yürüyüşü ve fotoğraf çekim etkinlik yapmış bulunmaktayız. 211 etkinliğin dışında dost Sohbetleri, iftar yemekleri,

bayramlaşmalar, tekne turu, Erdemli Kampı, bir önceki yıla veda etkinlikleri ile ülkemizin tüm bölgelerine gününbirlik ve konaklamalı kültür turları yaptık. Ülkemizin farklı güzelliklerini birbirini tanıyan, aynı ilgi ve zevkleri yaşayan insanlar olarak doyusıya yaşadık. Beraber eğlendik, güldük, Soma Faciası gibi olaylarda beraber üzüldük. Beraber tiyatroya ve konserlere gittik. Üç kez adak kestik. İskenderun Orman Şefliği ile işbirliği yaparak Şekere bölgesine çam ve keçiboynuzu fidanları diktik.

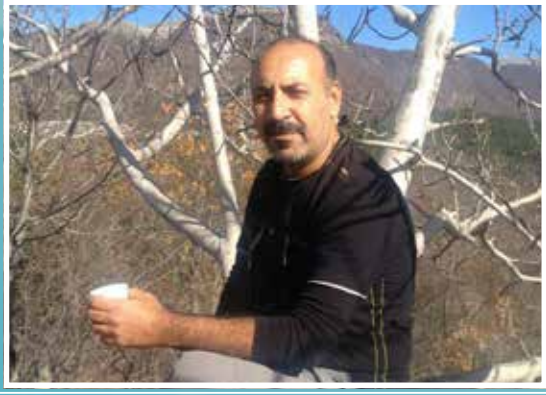

İskenderun Gençlik Merkezi'nin öncülüğünü yaptığı "Sarıkamış Şehitlerini Anma Etkinlikleri"ne iki kez katıldık. İlkinde AÇED (Amanos Çevre Derneği) ile ikincisinde İDOK olarak bölgemizde ilk kez tren kiralayarak Karaisalı ve Pozantı (Beledemik) ilçelerine turlar düzenledik. İkinci turda katılımcı sayımız 360 kişiydi.

Felsefemiz doğayı tanımak, tanıtmak ve korumak, barış ve sevgi şehri olan İskenderun'da bu geleneğin devamını sağlamak; insanları asosyal bir hayattan koparıp sosyal bir ortamda bir araya getirmek. Bize katılmadan önce çevresindeki arkadaş sayısı sınırlı dostlarımızı farklı mesleklerden yüzlerce insanla tanıştırdık ve kaynaştırdık. Güzel dostluklar kuruldu; hatta evlenen arkadaşlarımız da oldu doğada tanışarak...

Doğada bilgimizi paylaştık, ağaçları, çiçekleri, otları, çalıları ve mantarları tanıdık, meyvelerini yedik, çaylarını demledik. Böcekleri, yıldı atlarını, nadirde olsa yılanları, ceylanları, domuzları gördük, fotoğrafladık. Dört mevsimi, denizi, yakan güneşi, buz gibi soğuğu, rüzgarı, yağmuru ve doluyu yaşadık birlikte... Denizde serinledik, kamp ateşlerinde beraber ısındık. Bir araya gelmekten mutlu olduk, dost olduk ve sonunda İDOK ailesi olduk.

İDOK (İskenderun Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü) bir kulüp olmaktan ziyade bir ailedir aslında. Ve bu aile insanların ilgisi sürdüğü sürecek doğada olmaya devam edecek. Grubumuzda yer alan, yürüyüşlerimize katılabilen veya katılamayan tüm dostlarımıza gönülden teşekkür ediyoruz.

Ahmet Özcan

*Turkuaz Doğa Yürüyüşçüleri
Grubu Başkanı*

Ahmet Özcan

*Turkuaz Doğa Yürüyüşçüleri
Grubu Başkanı*

ALTERNATİF DOĞA SPORLARI VE

Dağcılık Faaliyetleri

Yaşamı tanımlamaya kalktığımızda “hareket”i en başa koymamız gerekir. Çünkü yaşamın özü harekettir. Günümüz teknolojileri öylesine hızlı gelişmektedir ki, otomasyon ve mekanizasyon artık insan yaşantısı içinde daha fazla yer tutmaktadır. Teknoloji kullanımlarında ise artık her şey insanın rahatlığı için düşünülmektedir. Çamaşır ve bulaşık yıkamaktan ayakkabı fırçalamaya kadar her şey artık aletler makineler aracılığıyla yapılmaktadır. Bu da günlük yaşam içinde insanı daha pasif ya da daha az aktif konuma sokmaktadır. Şunu artık çok iyi bilmekteyiz ki, uygarlık geliştikçe günümüz insanı daha az hareket etmektedir.

Hareket azlığının insan yaşamı üzerindeki etkileri bile günümüzde birileri için kazanç kapısı olabilmektedir. İnsanlar, “rahatımız için çok uygun” düşüncesinden kurtulamadıkları için de her dakika biraz daha hareketsizliğe mahkûm olmaktadır. Hâlbuki insan vücudu evrimini ilk çağların güç doğa koşulları içinde tamamlamıştır. O çağlarda insan, yaşamını sürdürebilmek, vahşi hayvanlara karşı savaşılabilmek, güç doğa koşullarına göğüs gerebilmek ve beslenebilmek için güçlü olmak zorundaydı. Sürekli bir savaşın içindeydi. O zamanın insanı, çok güçlü bir fiziksel yapıya sahipti. Tüm kasları büyük bir gelişim göstermiştir. Daha güçlü, daha süratli, daha dayanıklıydı. Sürekli bir hareketler dizisi içerisindeydi...

Bugünse insan, yaşamını sürdürmek için çok daha az hareket etmektedir. Günümüzdeki bu az hareket, yeni bir hastalık grubunun doğmasına da neden oldu. Bu hastalık grubuna Hypokinetic-Disease (hareket azlığı hastalıkları) adı veriliyor. Artık bu hastalıklar günümüzde en çok can alan, bir hastalıklar grubudur. Kalp-Damar hastalıkları ise bu grubun başını çekiyor. İnsan bu hareket azlığı ile başa çıkmak, yaşam kalitesini yükseltmek, fiziksel anlamda günlük yaşamdaki etkinlikleri daha kolay yapar hale getirebilmek amacıyla “spor” olgusunu yarattı.

Bu olgu çeşitli dönemlerde, çeşitli ülkelerde değişik isimlerle anıldı. Kimi zaman “herkes için spor”, kimi zaman “sağlık için spor”, kimi zaman “kitle sporu” v.b. gibi.

Sporun insan sağlığına, kişinin bedensel ve zihinsel gelişimine yaptığı katkılar saymakla bitmez. Son dönemlerde Spor faaliyetleri içinde grafiği hızla artan yeni bir dal oluşmaya başladı ki, her yaş ve meslek grubundan insanın ilgi odağı haline geldi doğa sporları...

Yanlış olmasa da eksik olarak yapılan tanımlamalarda, günümüzde Doğa sporları dendiğinde akla ilk gelen DAĞCILIK oluyor. Doğa sporları ismini, DAĞCILIK spor kulüplerinin sıklıkla kullanıyor olmaları da bu tanımlamayı daha çok ilişkilendiriyor.

Hâlbuki Dağcılık; Doğa sporlarının içinde var olan bu sporun sadece bir dalı olmaktadır.

Doğa sporlarını; Karada, havada ve denizde yapılanları olmak üzere üç mekan içinde toplayabiliriz. Bu kategorileri gözden geçirecek olursak, denizde yapılanlara örnek olarak; sualtı sporları (dalış), yelken sporları akla ilk gelenlerdir.

Havada yapılanlara ise; paraşüt, yamaç paraşütü, planör örnek olarak verilebilir...

Doğa sporlarının en yoğun olarak yapılanları ise karada yapılanlarıdır. Karada yapılan doğa sporları kendi içinde birçok ve farklı dallarda şekillenir. Bu dalların en basite indirgenebilecek olanı ise Doğa yürüyüşleridir. Doğa yürüyüşleri çok fazla teknik beceri ve yeterlilik gerektirmeyen biraz bilgilendirme ve biraz da kondisyon ile herkesin rahatlıkla yapabileceği bir faaliyettir.

Doğa yürüyüşlerinin bir sonraki aşaması ise Dağ Yürüyüşleridir. Doğa yürüyüşlerinden farkı ise, zorluk derecelerinin biraz daha yüksek olması ve dağcılık kategorisi içinde de yer almasıdır. DAĞCILIK; içinde eğitim, ilkyardım, teknik

beceri, kondisyon, beslenme, yön bulma ve arama kurtarmaya varana kadar bir çok alanda bilgi birikimi, tecrübe ve yeterlilik gerektiren bir spor dalıdır.

Dağ bisikleti, off-road, nehir sporları (Rafting, kano, kürek), orientiring (Harita ve pusula kullanarak yön bulma), Mağaracılık, Kanyoning, kaya tırmanışı hatta fotoğrafçılık içinde kalan doğa fotoğrafçılığı dahi doğa sporlarının karada yapılanlarına örnek olarak verilebilir.

Doğa sporlarını diğer spor dallarından ayıran en büyük faktör, seyircisiz ve alkışsız bir spor dalı olmasıdır. Her spor gibi doğa sporlarının da azımsanmayacak kadar önemli bir hazırlık ve antrenman dönemi gerektirdiğini belirtmekte fayda var. Doğa sporları gerek hazırlık, gerekse uygulama döneminde büyük bir disiplin gerektirir. Disiplin sporun her dalı içinde önemli bir yer tutar. Ancak Doğa sporları içinde çok daha fazla bir öneme sahiptir. Diğer spor dalları içindeki en ufağından en büyüğüne kadar disiplinsizlik hareketleri, sakatlanmalar ve ihraçlara varan bedellerin ödenmesi ile giderilebilirken, doğa sporlarındaki en ufak bir disiplinsizlik daha ağır bedellerin ödenmesine sebep olabilir. Öyle ki, bu bedel bazen insan hayatı ile eşdeğerdir. Diğer spor müsabakalarında kırmızı kart ile oyun dışı kalınabilirken, doğa sporlarında kırmızı kart ölüm anlamına da gelebilmektedir.

Doğa sporlarının bir çok dalı yarışma sporu olmaktan çok uyum sporu olarak ortaya çıkar. Bu uyum bazen sporcunun kendisi ile uyumu olurken, bazen de takım arkadaşları ve doğa ile uyum anlamı da taşır. Doğa sporlarında uyumsuzluk; mücadelenin başlangıçta kaybedilmesi demektir. Doğa sporlarının uygulama alanları bizzat doğanın kendisi ve bazen alışık olmadığımız vahşi tabiat şartlarıdır. Doğa Sporcusu, eğer doğanın içinde hep var olan o mükemmel uyumu yakalayamaz ve aykırı davranışlar içine girerse, bu davranışının bedelini müsabakayı kaybetmekle değil hayatını kaybetmekle ödeyebilir.

Doğa sporlarının, adrenalin seviyesinin yüksek olduğu bilinen bir gerçektir. Ama insan sağlığı ve gelişimine katkısı da bir o kadar fazla ve tartışma gerektirmeyen diğer bir gerçektir. Doğa sporları; insanda disiplin, kararlılık, uyum, dayanıklılık, karar verme ve uygulama gibi becerilerin gelişimine katkı sağlar.

Günümüz sporlarının bir çoğu, karşı olmamakla beraber kapalı spor salonlarında yapılırken, kapalı mekanların hijyenik açıdan spor için uygunluğu ayrı bir tartışma konusudur. Çiçeklerle bezenmiş, bin bir çeşit flora ve fauna ile süslenmiş doğal ortamlarda, yemyeşil çayırlar üzerinde yapılacak birkaç Km.lik bir koşunun ya da yürüyüşün yerini, hangi modern ve son sistem koşu veya yürüyüş bandı alabilir ki?

Şu bir gerçek ki, günümüz insanı artık, ilk çağlardaki evrim geçirdiği dönemlere benzeyen ve o dönemlerin doğal koşullarına uyum sağlayacak, zor ve vahşi doğa koşulları içinde yaşamayı sürdürebilecek bir bedensel yapıya sahip olabilmek için, adeta bir yarış gibi, büyük bir geriye dönüş içinde spor, özellikle de Doğa sporları yapmaya yöneliyor.

Son yıllarda, doğa sporlarının yükselen grafiğinin temelinde işte bu istek ve arzu yatmaktadır. Unutmayın, zihinsel ve bedensel gelişime faydalı bir sportif faaliyet için en uygun mekanlar doğanın ta kendisidir...

Sabahattin Nacioğlu
Grand Boğaziçi Otel Müdürü

HATAY Doğa Sporları

Medeniyetlerin beşiği, inançların başkenti kadim şehrimiz Hatay, birçok turizm çeşitliğini barındıran mozaik bir güzelliğe sahiptir. Eşsiz doğası, birbirlerinden güzel tabiat güzellikleriyle, yaylalarıyla, deniziyle, dağlarıyla doğa sporları yapılması için ideal bir yerdir.

Hatay ilimize kültür ve inanç turizmi için gelen turistlerinin yanında doğa sporu düzenlenmeli ve rotalar çizilmelidir. Macera sporları yapanlar, doğaseverleri hem doğadan, hem de denizlerle buluşturulması gerekir. Doğa sporları sadece dağlara tırmanmakla olmamaktadır. Doğa sporlarının birçok yönü vardır. Bunlardan yamaç paraşütü, sörf, dalış, rafting, kaya tırmanışı, canyoning, deniz dansu, binicilik, jeep safari, hiking bunlarda doğa sporlarıdır.

Hatay ilimizde yapılabilecek doğa sporlarından bazılarını şöyle sıralayabiliriz;

Yamaç paraşütü Samandağ ilçemiz Çevlik bölgesinde dağdan süzülerek paraşütle deniz sahiline iniş yapmak ve sörf yapmak için ideal bir bölgedir. Ayrıca İskenderun ilçemizde yamaç paraşütünün diğer güzelliği, dağdaki Sakıktan 1200 metre yükseklikten süzülerek, güzel manzaranın zevkini çıkararak sahile iniş yapılmaktadır. Dalış sporu yine Samandağ Yayladağı arasında bakır kalmış, Akdeniz'in muhteşem mavi sularının sizi kendinize hayran bırakacak bir güzelliktedir. Kara mağara olarak adlandırdığımız bölgede dalış yapabilir, doğanın keyfini çıkartabilirsiniz. Ayrıca Türkiye'deki varlığı sadece Hatay ilimizde tespit edilen "Gazella Gazella" dağ ceylanlarını görmek ve yaşamlarını gözlemlemek üzere oralara gezi

düzenlemek doğa sporuna girer. Doğa sporları için bir başka alternatif Binicilik, Anadolu'nun en eski geleneklerinden biriside binicilikle doğa gezintisidir. İlimizde at üzerinde doğa sporları yapılmak üzere bir rota çizilmeli ve bununla ilgili program yapıp hayata geçirilmelidir.

Ayrıca ilimizin etrafını çeviren dağlarımızda yürüme ve tabiatın tüm güzelliklerin, atmosferini yaşamak için doğa sporlarına önem verilmelidir. İnsanlarımız yaşadığı şehrin kötü hava kokusundan, trafikten, stresten, gürültüden kaçmak için doğa sporlarına önem vermektedirler. Doğa sporu yapan insanlar herkesten barışık, hayat dolu, tabiatı koruyan, kollayan, hayvanların yaşam hakkına saygı duyan, kalbi, yüreği temiz kişilerdir. Doğa sporları birde insan sağlığına, vücudunun hücrelerinin yenilenmesine büyük katkı sağlar.

Düşünün dağda gezerken endemik bitkilerle karşılaşıyorsunuz, karşılaştığınız bitkilerin sadece ilinizde yetişmesi gurur vericidir. İlimizin önemli bitkilerinden biriside dağda yetişen kekik ve İhlamur, hem soframızı güzelleştiren hem de sağlığınıza katkı sağlayan bu ürünleri doğa sporlarında karşılaşılabilirsiniz. Hatay ilimizin turizmini geliştirmek için mutlaka doğa sporlarına önem vermek ilimizin güzelliklerini doğa sporları yapanlarla buluşturmalıyız.

Özellikle ilimizin doğa sporuna katkı sağlayan projeler ile daha da ön plana çıkacağına inanıyoruz. Hataylı turizmciler turizmle ilgili her projeye destek verecek olup, bölgemiz doğası keşfedilmeye hazır bir cennet olarak beklemektedir.

Kahramanmaraş
Büyükşehir Belediyesi

Hayrettin Güngör

*Kahramanmaraş Büyükşehir
Belediye Başkanı*

DOĞA SEVERLER İÇİN KAHRAMANMARAŞ

Kahramanmaraş, 14 bin km²'lik yüzölçümüyle Türkiye'nin 11. büyük vilayeti, yaklaşık 1,2 milyonnüfusuyla en büyük 18. ili durumundadır. Akdeniz Bölgesinde yer alan ve 300 ile 3.000 metre arasındageniş bir rakım aralığına sahip olan ilimizde, Akdeniz İklimi, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Karasal iklimi olmak üzere üç farklı iklim özelliği görülmektedir. Şehrimizde farklı iklim özelliklerinin aynı anda görülmesi; endemik ve tıbbi aromatik bitkiler başta olmak üzere çeşitli bitki türlerinin yetişmesine ve zengin bir doğal yaşam alanının oluşmasına olanak sağlamaktadır.

İlimiz sahip olduğu doğal güzellikler, tarihi ve kültürel zenginlikler açısından oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir. Doğası bozulmamış zengin ormanlık alanları, yaylaları, şifalı içmeleri, kaplıcaları, gölleri, nehir ve dereleriyle alternatif turizm faaliyetlerine imkan sunmaktadır. Tüm bunlar; doğa, yayla ve sağlık turizmi, su sporları

ve kış turizmi gibi yatırımlar için şehrimizi önemli bir cazibe merkezi haline getirmektedir. Kırsal bölgelerimizin rekabet gücünü artırmak ve yöre halkının refah seviyesini yükseltmek amacıyla çeşitli turizm projelerini hayata geçirmek için çalışmalar sürdürülmektedir.

KIŞ SPORLARI

Şehrimizdeki Yedikuyular Kayak Merkezi, Doğu Akdeniz Bölgesinin ilk ve tek kayak merkezi olma özelliğini taşımaktadır. Kahramanmaraş ve çevresi göz önünde bulundurulduğunda kayak merkezimiz 10 milyonun üzerinde ziyaretçiye hitap etmektedir. Şehir merkezine 17 km. gibi kısa bir mesafede bulunan Yedikuyular Kayak Merkezi, Türkiye'nin şehir merkezine en yakın kayak merkezleri arasındadır.

Yedikuyular Kayak Merkezi 2.300 rakıma sahip olup, uhdesinde snowboard ve Alp disiplinine uygun kayak pistlerini bulundurmaktadır. Kayak, snowboard, kızak, kar motorunun yanı sıra ATV safari gibi imkânlar merkezde sunulmaktadır.

Kayak merkezimizin ve bulunduğu bölgenin turizm altyapısını güçlendirmek adına Büyükşehir Belediyesi olarak çeşitli yatırımlar yapılmış olup, yeni yatırımlarla her geçen gün geliştirilmektedir.

Yedikuyular Kayak Merkezi'ne son dönemde yapılan bedesten çarşısı, ulaşım ve altyapı yatırımları ve inşa ettiğimiz Bungalov evler ile birlikte bugüne kadarki toplam yatırımımız 100 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Önümüzdeki dönemde otel yapımı, pist çeşitliliğini artırma, kapalı sistem teleferik ve rekreasyon amaçlı yeni alanların oluşturulmasıyla bölgenin 12 ay ziyaretçilere hizmet vermesine yönelik projeler üzerinde çalışıyoruz. Tüm bu çalışmalarla, Yedikuyular Kayak Merkezi'ni kış ve yazla turizmde bir marka haline getirmeyi hedefliyoruz.

DOĞA SPORLARI

Kahramanmaraş'ta doğa turizmi ile ilgili; yamaç paraşütü, kaya tırmanışı, doğa yürüyüşü, dağ bisikleti, olta balıkçılığı, rafting, kano, foto safari gibi çeşitli turizm faaliyetleri bulunmaktadır. Tüm bu alternatif turizm olanakları, doğa tutkunlarını ve sporseverleri şehrimize çekmektedir.

YAMAÇ PARAŞÜTÜ

Şehrimizde yamaç paraşütü sporu için Ümit Tepe, Ahır Dağı Zirvesi ve Narlı Kardelen Tepesinden oluşan kalkış pistleri bulunmaktadır. Narlı Kardelen Tepesinden kalkılarak Mardin Kızıltepe'ye kadar 7,5 saat süren 343,5 km'lik bir uçuşla Türkiye rekoru kırılmıştır. İlimiz yamaç paraşütü sporunda Türkiye'nin en gözde yerlerinden biri olup, yurt içi ve yurt dışından profesyonel paraşütçüleri ağırlamaktadır.

KAYA VE MAĞARA TIRMANIŞI

Şehrimizde kaya tırmanışı sporu ile ilgili Ali Kayası, Güredin Kalesi, Döngel Mağaraları, Keş Dağı Düdeni, Düldül Dağı, Uludaz Zirvesi, Başkonuş Zirvesi, Çukurhisar çevresi, Fırınz Vadisi, Kısık Vadisi, Hançer Vadisi, Göksun Değirmendere uygun alanlar olarak öne çıkmaktadır.

DOĞA YÜRÜYÜŞÜ

Kahramanmaraş, sahip olduğu topoğrafik özellikleriyle doğa severlerin uğrak noktasıdır. Ayşepınarı- Karbasan, Türkmenler-Hacınınoğlu, Ilıca-Suçatı, Suçatı-Bulutoğlu, Engizek Zirvesi, Başkonuş Yaylası, Yavşan Yaylası ve Uludaz Tepesi doğa yürüyüşü için öne çıkan elverişli parkurlardır.

Özellikle Uludaz Tepesinde, yılın belirli dönemlerinde uğur böceği kolonilerini gözlemlemek ve onların fotoğrafları çekmek için geleneksel festivaller düzenlenmektedir.

DAĞ BISİKLETİ

Dağ bisikleti sporunda şehrimizin potansiyeli oldukça yüksektir. Bu spor için elverişli alanlar içerisinde; Menzelet, Sır ve Klavuzlu Barajları çevresi, Kazma Bağları ve çevresi, Kısık Vadisi, Kanlıböget, Başkonuş ve Yavşan Yaylaları ön plana çıkmaktadır.

JEEP SAFARI

Topoğrafik yapısı ve eşsiz coğrafyasıyla Jeep safari turları için uygun imkanlar sunan ilimiz, doğaseverler ve macera tutkunları için önemli bir uğrak noktasıdır. İlimizin farklı bölgelerinde Jeep safari turları ve Off-Road yarışları düzenlenmektedir.

KAMP VE KARAVANCILIK

Döngel, Yavşan, Başkonuş ile Binboğa ormanlık alanlarında kamp imkanları vardır. Ayrıca, Afşin Çamiçi, Örenderesi ve Yazıköy Bölgeleri, Çınar Geçidi, Elbistan Kamp Alanı, Çataloluk, Irmasan ve Sıtma Pınarı, Sır Baraj Gölü ve Karagöl kamp ve karavan turizminde tercih edilen yerlerdir.

SU SPORLARI

Kahramanmaraş, kişi başına düşen su kaynakları bakımından Türkiye’de birinci, dünyada ise üçüncü sırada yer almaktadır. Akarsular ve barajlar başta olmak üzere su kaynaklarının bol olması, ilimizde çeşitli su sporları faaliyetlerinin yapılmasına imkan sağlamaktadır.

Yelken, kano, kürek, su kayağı, su bisikleti, sörf ve sualtı sporları yapmaya Kılavuzlu ve Menzelet Baraj Gölleri uygun olup, Büyükşehir Belediyemizce düzenlenen tekne turları ile doğa harikası olan Ali Kayası ve koylarını gezmek mümkündür. Ayrıca, Ceyhan Nehri ve Aksu Çayı kısa mesafeli rafting yapmaya elverişlidir.

Büyükşehir Belediyesi olarak; Ali Kayası mevkiine cam seyir terası, asma köprü, yüzer iskele, kafeterya, yürüyüş ve dinlenme alanlarından oluşan Ali Kayası Cam Seyir Terası ve Mesire Alanı çalışmamız devam etmektedir.

Tekir Mahallemizde bulunan Yeşilgöz Obruğu 135 metreye uzanan derinliği ve gizemini koruyan yapısı ile dalış sporları için uygundur. Yeşilgöz Mesire Alanında yapılacak alt ve üst yapı yatırımlarını kapsayan rehabilitasyon işlemleri ile alanın daha modern ve kaliteli hizmet vermesi sağlanacaktır.

Uzman Görüşü

Cemil Boz

Kahramanmaraş

Gençlik ve Spor İl Müdürü

KAHRAMANMARAŞ

İlinde Doğa Sporları

Doğa; Başta Eko-Turizm olmak Üzere Eşsiz turizm İmkanları olan yegane rezervdir. Günümüzde dünyanın en büyük sektörü haline gelen turizm, bazı kesimler için önemli bir gelir kaynağı iken, bu hizmeti alanlar için dinlenme, zevk alma, zindelik, günlük hayatta değişiklik yapma gibi anlamlar taşımaktadır. Bu durumun sonucu olarak doğa turizmi söz konusu kaynakların kullanımı ve sürdürülebilir kullanımında önemli ümitler vadetmektedir.

İklim, değişik yapılar ve oluşumlar, şekiller, yükseklikler gibi çok çeşitli ekosistemlerin özel kombinasyonlarına sahip olan doğa, insanlığın var oluşundan beri onlara çeşitli ve zengin hizmetler sunmasına rağmen insanlar tarafından çok az yatırımlarla değerlendirilmiş olması zamanımızda doğayı marjinal yerler haline getirmiştir

Doğanın denizler dışında kalan kısmı turistlerin önemli varış noktalarından birini teşkil etmekte olup yaklaşık dünya turizminin % 15 - 20'si (yıllık 70 - 80 milyar ABD Doları) doğa turizminden

oluşmaktadır. Temiz hava ve mekanlar, serinlik, vahşi doğa ve topografya, manzara çeşitliliği, yerel halk ve kültürler, sağlık, spesifik sportif etkinlikler doğanın başlıca turizm çekicilikleridir.

Türkiye Doğası; tırmanma, kayak ve diğer alternatif doğa sporları için zengin potansiyele sahiptir. Bu potansiyelleri harekete geçirmenin önemli unsurlarından biri, uygun alanlara doğa sporlarını yerleştirmekten geçmektedir.

İLİMİZ DOĞASINA VE DOĞA SPORLARINA GENEL BAKIŞ

Kahramanmaraş, doğal güzellikleri bakımından çok zengin bir ildir. İç Anadolu, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz bölgelerinin birleştiği noktada yer almasından dolayı farklı yerleşim merkezlerinde aynı anda farklı iklimlerin yaşandığı nadir illerdendir.

Kahramanmaraş'ın yıllık ortalama sıcaklık değeri 16,5 °C olarak kendini gösterirken, Aylık ortalama sıcaklıkların en yüksek olduğu ay 28 °C olarak tespit edilmiştir. Kahramanmaraş'ta yılın dört

ayında sıcaklık ortalamaları 23 °C nin üzerindedir. Bu özelliği ile İl Merkezi “Akdeniz termik rejim tipi” nin etkisi altındadır. Kuzey ve kuzeydoğusu ise “Karasal termik rejim tipi” özelliğine sahiptir. Bu durum kış mevsimi ılık, yaz mevsimi ise sıcak olan Merkez ilçeyi

“Denizel Akdeniz Termik Rejimi” n den “Karasal Akdeniz Termik Rejimine yaklaştırmaktadır.

Kahramanmaraş, dağ zenginlikleri ile de kendisini göstermektedir. Dağları ulaşılabilir zirvelere sahip olup, dağ sporları ve kış sporları için aranan zenginliklere sahip durumdadır. İsimleri ve yükseltileri aşağıda gösterilen bakir dağlarımız, yayla turizmi ve spor turizmi açısından gerekli duyarlılığın gösterilmesini hak etmektedirler.

- **Ahur dağı (2301 m.)**
- **Engizek dağı (2814 m.)**
- **Nurhak dağı (3081 m.)**
- **Berit dağı (3027 m.)**
- **Binboğa dağı (2957 m.)**
- **Armut dağı (2410 m.)**
- **Koyunoluk dağı (2402 m.)**
- **Koç dağı (2562 m.)**
- **Salavan dağı (2378 m.)**
- **Hezanlı dağı (2283 m.)**
- **Amanos dağı (2256 m.)**
- **Dibek dağı (2230 m.)**
- **Balk dağı (1569 m.)**
- **Kızıl dağı (1770 m.)**
- **Öksüz dağı (1868 m.)**
- **Gani dağı (1239 m.)**
- **Kaman dağı (2352 m.)**

Su kaynaklarının bolluğu bakımından (km²'ye oranla) Türkiye’de birinci sırada, dünyada üçüncü sırada yer alan bir ilimizdir. İlin her ilçesinde her yerleşim bölgesinde bol miktarda su kaynakları mevcuttur.

- **Menzelet Barajı**
- **Sır Barajı**
- **Kartalkaya Barajı**
- **Ayvalı Barajı**

- **Klavuzlu Barajı**
- **Adatepe Barajı**

İlimizde doğa sporları alt yapısı olarak; dağcılık sporu için elverişli dağları, su sporları için zengin akarsu ve göletleri, yamaç paraşütü için uygun yükseklik ve rüzgar akımına sahip tepeleri ve yıllık aldığı yağış miktarı ve karın yıl içerisinde yüzeyde kalma kapasitesi ile kış turizmi potansiyeli ile de emsal iller içerisinde bir çok faktörü bir arada toplayan Kahramanmaraş yapılacak uygun yatırımlarla kış turizmi, doğa sporları turizmi ve spor kampları turizmi ile ülke ekonomisinde katma değer sağlayacak bir ildir.

YAMAÇ PARAŞÜTÜ ; Doğa Sporları içerisinde önemli bir yeri olan yamaç paraşütü ülkemizin farklı illerinde yapıyor olmakla beraber, 2010 yılından itibaren özel teşebbüslerin

destekleriyle ve bu spora gönül veren MAHAVK gibi kulüplerimizin girişimleri ile ilimiz yamaç paraşütü merkezlerinden biri haline gelmiştir.

Kahramanmaraş'ımızın bu anlamda en önemli tanıtımı Narlı Kardelen tepesinden Mardin Kızıltepe ilçesine yapılan 343,5 km lik uçuş olmuş, bu uçuşla 259 km. Ankara (ayaş kalkış pisti) olan Türkiye rekoru kırılmıştır. Yeni Türkiye rekorunun İlimiz Narlı Mahallesi Kardelen Tepesindeki kalkış pistinden kalkılarak, Narlı Kızıltepe rotasında kırılmış olması, İlimizi, Uluslararası alanda bu sporla ilgilenen kulüp ve sporcuların ilgi odağı haline getirmiştir. Yamaç Paraşütü ile ilgili yayınlarda ve ulusal haber ajanslarında geniş yer bulan bu rota ile ilgili haberler, Kahramanmaraş'ımızı yamaç paraşütü yapılan merkezler arasında en önlere çekmiştir. İlimiz Yamaç paraşütünde bir çok avantaja sahip bir bölgedir. Bunun en önemlisi Ahır dağı gibi bir değerimizin olmasıdır. 15 dk. gibi bir sürede şehir merkezinden piste ulaşış şehir merkezi üzerinden 2000-3000-4000 mt. irtifadan uçuş gerçekleştirilebilmektedir. Bu durum ilimizi yamaç paraşütünde diğer illerden ayıran en büyük özelliklerden birisidir.

Uzun mesafeli uçuşlarda diğer bölgelerde, bir doğal set ve bir dağ sırası ile karşılaşılmasına rağmen, İlimiz, bu dezavantajlarla karşılaşmak bir yana, yüksek bulut tabanı, düşük rakım, bölgenin genişliği ve erken ısınma gibi avantajlar taşımaktadır. Diğer bölgelerimizdeki uçuşlar en fazla 250-280 km gibi bir mesafeyi geçemiyor. 550 km'lik Dünya Rekoru ise ancak çöl üzerinde gerçekleştirilebilmekte bu da daha farklı riskler içermektedir.

Ahır dağı kalkış pistinden Şırnak ve Hakkari bölgesinde ki yüksek dağ sıralarına kadar 500 km.lik bir rota uçuşa müsait bulunmaktadır. Dünya rekoruna çok yakın olan bu mesafe, hatta

uçuşa uygun hale gelmesi durumunda komşu ülke Suriye içlerine oluşacak bir rota ile mevcut dünya rekorunun kırılabilme imkanı olması, İlimizi Yamaç Paraşütü'nde farklı bir değer haline getirmektedir.

KAHRAMANMARAŞ'TA DAĞCILIK VE TREKKİNG ;

İlimiz dağcılık sporunun yapılabilmesi için birçok zirve tırmanış, kaya tırmanışı, trekking ve hayking rotalarına sahip bir ildir. Zaman içerisinde sürekli büyüme ve gelişim gösteren bu spor dalına ilgi, ilimiz dışından bölge sporcuları ile Dağcılık Federasyonu tarafından da sürdürülmektedir. 2008 yılından itibaren Dağcılık Federasyonunca Temel Eğitim Kampı olarak kullandığı döngel kamp alanının kuzeydoğu istikametindeki kısık vadisinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüzce yaptırılan 17 adet Kaya Tırmanış Rotası mevcut olup, bu rotalar boltlanarak kaya tırmanışına hazır hale getirilmiştir. İlimizde ve Bölgemizde bulunan dağcılık sporcularının aktif olarak kullandığı, farklı zorluk derecelerine sahip bir tırmanma noktasıdır. Kısık Vadisine yapılacak 200 m2'lik üstü kapalı baraka ve sporcuların kullanacağı wc, oluşturulacak kamplar için çadır alanı düzenlemeleriyle alanımız ülkemiz genelinde Dağcılık sporcularının kullanacağı Dağcılık Kamp Eğitim Merkezi'ne dönüşebilecektir. Ayrıca yürüyüş rotası trekking içinde tabiat güzellikleri ile dolu bir şehirdir. Bu anlamda Antalya, İzmir gibi turizm şehirlerinde yürüyüş rotaları işaretlenip bunlar broşürler haline getirilip otellere, seyahat acentelerine, tur acentelerine standlar halinde bırakılarak tanıtımı yapılmaktadır.

ZİRVE TIRMANIŞI YAPILAN DAĞLARIMIZ

- 1-Nurhak Dağı (3.080 m.)
- 2-Berit Dağı (3.027 m.)
- 3-Engizek Dağı (2.814 m.)
- 4-Koyunoluk Dağı (2.480 m.)
- 5-Kayranlı Dağı (2.500 m.)
- 6-Deli Höbek Dağı (2.227 m.)
- 7-Uludaz Çimen Dağı(2.257 m.)
- 8-Atlık Dağı (2.000 m.)
- 9-Düldül Dağı (2.000 m.)

TRAKKİNG VE HAYKİNK ROTALARIMIZ

- 1-Ali Kayası Doğa Yürüyüşü Rotaları
- 2-Güredil Kalesi Doğa Yürüyüşü Rotası
- 3-Atlık Yaylası Doğa Yürüyüşü Rotası
- 4-Başkonuş Doğa Yürüyüşü Rotası
- 5-Yavşan Yaylası Doğa Yürüyüşü Rotası
- 6-Çokran Bükderesi Mavi Göl Şelalesi Doğa Yürüyüşü Rotası
- 7-Çokran Gıcılı Çeşme Zirve Yürüyüşü Rotası
- 8-Loğlu Yaylası Doğa Yürüyüşü Rotası
- 9-Kümperli Ağyar Doğa Yürüyüşü Rotası
- 10-Ağıllı Yaylası Doğa Yürüyüşü Rotası

KAMP ALANLARI (En Çok Kullanılanlar)

- 1-Döngel Mağaraları
- 2-Atlık Yaylası
- 3-Yavşan Yaylası
- 4-Ağıllı Yaylası
- 5-Başkonuş Sersem Yaylası
- 6-Çokran Gıcılı Çeşmesi
- 7-Çokran Büyükdere Yaylası
- 8-Recebin Yaylası
- 9- Uludaz

KAHRAMANMARAŞ'TA SU SPORLARI

İlimiz bir deniz kenti olmamakla birlikte, zengin su kaynaklarına sahip olması münasebetiyle baraj havzası yoğun bir kenttir. Kuzeyindeki Menzelet Baraj gölünden beslenen, şehir merkezine yakınlığı, asla kirlenme riski bulunmayan ve su seviyesi sabit bir baraj gölü olan Kılavuzlu Barajı havzasında, Orman Genel Müdürlüğünden tahsisi sağlanan 13.000 m2 alan üzerine yaptırılan Kayıkhanesi ve baraj gölüne monte edilen yüzer iskeleler ve yüzer sosyal tesis inşaa edilerek 2015 yılı itibarıyla su sporları faaliyetlerine başlanmıştır.

Tesisimizde başta olimpik branşlar kano ve kürek sporları olmak üzere Optimist, Windsurfing gibi su sporları icra edilebilmektedir. Kılavuzlu su sporları merkezi ilimizin doğal güzelliklerini

en iyi şekilde ortaya koyacak, spor turizmi açısından ilimize en büyük artıları kazandıracak, kano ve kürek branşlarında milli sporcuların yetiştirileceği bir proje haline gelecektir.

Kılavuzlu su sporları merkezinde yetiştireceğimiz sporcuları geleceğin başarılarına hazırlama azmimiz her geçen gün artarak devam edecektir. Bu tesisimize ilerleyen dönemlerde kamp konaklama binaları eklenmesi ile ulusal ve uluslar arası anlamda sporcu kabilelerinin burada hazırlık kamplarına girmeleri sağlanabilir. Menzelet baraj gölünden beslenmesi münasebetiyle su seviyesinin azalması söz konusu olmadığından tesisimiz tüm zamanlarda su sporları çalışmalarına rahatlıkla ev sahipliği yapabilecek avantajlara sahiptir.

Uzman Görüşü

Seydihan Küçükdağlı

Kahramanmaraş
İl Kültür ve Turizm Müdürü

KAHRAMANMARAŞ İLİMİZDE

Doğa Sporları Ve Turizm Değerleri

KIŞ SPORU;

AHİR DAĞI YEDİKUYU KAYAK MERKEZİ

2018 yılında hizmet vermeye başlayan Yedikuyu Kayak Merkezi Dulkadiroğlu İlçesi sınırları içinde, kent merkezine 17 km uzaklıktadır. Tesis, Türkiye'nin şehir merkezine en yakın kayak merkezlerinden bir tanesi olup 2050 m yüksekliğindedir.

Yedikuyu Kayak Merkezi, Kış Turizminde bölgede giderek önemi arttırmaktadır. Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 2018 yılı Ocak/Şubat aylarında faaliyete geçirilen Yedikuyu

Kayak Merkezi, Kahramanmaraş'ta son bulan Toros Sıra Dağları üzerine kurulmuştur.

AVCILIK

Kahramanmaraş tarihi ve doğal turizme elverişliliği yanında av turizmine de sahiptir.

Kayalıklardan buz gibi fişkıran ve ormanlarımız arasında kıvrıla kıvrıla zaman zaman küçülen şelaleler yaparak akan sularımızda başta sazan olmak üzere değerli herkeşçe bilinen ve yetiştirilmesi büyük

özen isteyen alabalık doğal olarak yetişmektedir. Ayrıca Aksu ve Ceyhan nehirlerinde Sazan, yayın ve yılan balığı avcılığı yapılmaktadır. Kahramanmaraş'ın merkez ve ilçelerindeki tüm dağlarda keklik, Çil keklik, tavşan ve yaban domuzu avı yapılmaktadır. Kahramanmaraş ovasında mevsimi geldiği zaman bildircin avı da yapılmaktadır. Ayrıca Gâvur gölü bataklığı, Karacasu gibi göl ve su kaynaklarında ördek avlama imkânları vardır. İl Merkezi ve ilçelerinde avcı kulüpleri mevcut olup, kulüpler süreklilikle avı tertip etmektedirler. Andırın ilçesindeki ormanlarda domuz, ayı, yaban kedisi, vaşak ve sırtlan avlanabilir.

Elbistan İlçemizde; 39.450,00 ha. alana sahip Akbayır Genel Avlağı, 110.630,00 ha. alana sahip Kuzey Elbistan Genel Avlağı, 96.165,00 ha. alana sahip Söğütlü Devlet Avlağı, 46,328,00 ha. alana sahip Tapkırankale Devlet Avlağı ve 4.150,00 ha. alana sahip Kızılkandil Ördek Avlağı olmak üzere Orman ve Su İşleri Bakanlığınca tescil edilen 5 adet avlak yer almaktadır. Kızılkandil Ördek avlağı İşletmeci tarafından avlanma planı doğrultusunda sadece Kınalı Keklik ve Yaban Tavşanı avı yaptırılarak işletilmektedir.

Ayrıca; Andırın ilçesinde Körçoban Tabiat Alanı, Dulkadiroğlu ilçesinde Kapıçam Mesire Alanı, Türkoğlu İlçesinde Bababurun Mesire Alanı, Çağlayancerit İlçesinde Değirmengözü, Göksu Çayı ve Aksu Gözü mesire Alanları, Göksun İlçesinde Alp Arslan Türkeş Mesire Yeri, Panoromik Kale Park ve Değirmendere Park mesire alanları mevcuttur.

KAMP VE KARAVAN TURİZMİ

Yavşan yaylası ve Başkonuş yaylası yaylacılık iklim küreleri ve kamping elverişli yerlerdir. Döngel İzçilik Kampı Kahramanmaraş-Kayseri karayolunun 57 km.sinde, Gençlik Spor İl Müdürlüğüne ait Döngel Mağaraları mevkiindedir. 100 kişilik kapasitesi olup her yıl 1 Nisan' dan 1 Kasım'a kadar açık bulunmaktadır.

Göksun İlçesi Hançer Kanyonu eşine ender rastlanır güzelliklerdendir. 18 kilometre uzunluğundaki kanyonun kimi bölümlerinde derinlik yer yer 300-350 metreyi bulmakta ve kanyon eşsiz manzarasıyla görenleri hayrete düşürecek güzelliktedir. Bu coşkun su, heyecan tutkunu raftingciler için biçilmiş kaftandır. Mehmetbey Mahallesi sınırları içerisinde çıkan ve içerisinde kırmızı benekli alabalıkları barındıran Törbüzek Çayı bir âb-ı hayattır. Göksun'un kuzeyinden başlayıp ilçeden geçerek yoluna devam eden ve bünyesinde yöreye has kırmızı benekli alabalıkları da barındıran Kömür Suyu Çayı da raftingcileri beklemektedir.

NARLI KARDELEN TEPESİ YAMAÇ PARAŞÜTÜ

İlimiz Pazarcık İlçesi Narlı Mahallesinde bulunan Kardelen mevki, ülkemiz genelinde rekorların kırıldığı Yamaç Paraşütü sporunun aranan bir kalkış noktası haline gelmiştir. Öyle ki Mardin Kızıltepe'ye kadar uçuşa imkan vermektedir. Yamaç paraşütü açısından bölgenin avantajları ise; yüksek bulut tabanı, düşük rakım, erken ısınma, bölgenin genişliği, uçuş rotasında doğal engel azlığı olarak gösterilmektedir.

SU SPORLARI: KILAVUZLU SU SPORLARI MERKEZİ

Kahramanmaraş akarsuları, baraj gölleri ve doğal gölleri gibi tatlı su kaynakları açısından zengin bir potansiyele sahiptir. Menzelet Barajı, Sır Barajı, Kılavuzlu Barajı yüzme, kano ve tekne yarışları gibi su sporlarını yapmaya elverişli alanlara sahiptir.

İlimiz Merkez Onikişubat ilçesi Bulutoğlu sınırları içerisinde bulunan Kılavuzlu Baraj Gölü havzasında 13.177 m2 alan üzerinde Su Sporları Merkezi açılmıştır. Su Sporları Merkezinde; kayıkhanesi, yüzer iskele, sporcu iniş çıkış iskeleleri, ödül iskelesi ve yüzer sosyal tesis yer almakta olup kano, kürek ve optimist yelken branşlarında spor eğitimi hizmeti vermektedir.

Cemil Önder

Kahramanmaraş Sportif Havacılık Doğa Sporları Derneği (MAHAVK) Başkanı

YAMAÇ PARAŞÜTÜNÜN YENİ GÖZDESİ

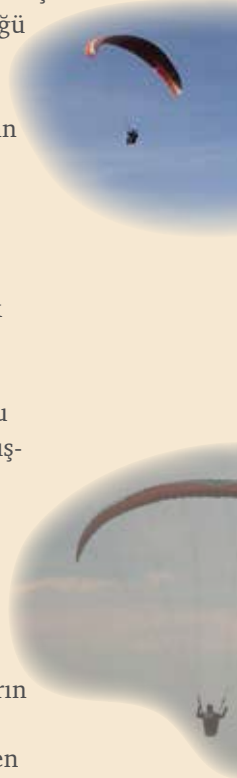
KAHRAMANMARAŞ

Kahramanmaraş'ın yamaç paraşütü sporu için Türkiye'nin en uygun şartlarına sahip olduğunun anlaşılmasının ardından Türkiye'nin en önemli Yamaç Paraşütçüleri yönünü Kahramanmaraş'a çevirdi. Kahramanmaraş'ın bu spor için çok uygun coğrafi yapı ve iklim koşullarına sahip olmasına rağmen yetkililer tarafından yeterince desteklenmeyen Yamaç Paraşütü, biraz destek ile Kahramanmaraş'ın dünyaya açılan kapısı olmaya aday bir spor dalı olarak görülüyor. Kahramanmaraş'ta uzun zamandır aktif bir şekilde yapılan yamaç paraşütü sporu maalesef birçok kişi tarafından bilinmemektedir.

Yamaç Paraşütünün Tarihçesi: Yamaç Paraşütü; 1940 yıllarında, Wright kardeşler başarılı ilk uçuşlarının yanında bir kaç parça perde kumaşından yaptıkları bir tür uçurtmayla başka bir havacılık olayına da öncülük etmişlerdir. 1961'den sonra kendi şişebilen ve süzülerek uçan paraşüt düşünölmeye başlandı. 1968'de koşarak ya da ayakta kalkış üzerine makale ve el kitapları yayınlandı. Bununla beraber 1980'lere kadar paraşütle yamaçtan düzenli olarak

koşarak kalkışı yapılmadı. İlk olarak Fransa ve İsviçre Alplerindeki bir grup pilot, yelken kanat pilotlarına özenerek dik yamaçlardan koşarak kalkış yapmaya başladılar. Böylece yamaç paraşütçülüğü giderek yaygınlaşmaya başladı. Bugün yamaç paraşüt sporu ucuz, hafif hava aracı ve doğayla iç içe olmasından dolayı geniş bir kitle tarafından tutulup sevilmiş ve dünyada sanayi ürünü konumuna gelmiştir.

Yamaç Paraşütü Genel Bilgi: Yamaç paraşütü; Sivil havacılık mevzuatlarına göre çok hafif hava aracı (ÇHHA) sınıfına girer. Yamaç paraşütü, çok hafif hava araçları içerisinde en hafifidir. Kolay taşınabilir olması sayesinde, yolu olmayan tepelerden kalkış yapılabilir. Özel kalkış-iniş pisti gerektirmez. Doğal kaldırıcı kuvvetleri kullanarak saatlerce havada kalabilir, bulutlara kadar yükselebilir ve kilometrelerce mesafeler kat edebilir. Dünyada en yaygın ve hızlı gelişen havacılık sporudur. Paraşütün sırt çantasına sığacak kadar küçülebilmesi ve ağırlığının az olması nedeniyle bazı dağcılar tarafından dağların zirvelerinden inmek için de kullanılır. Yamaç paraşütünü, belirli sağlık koşullarına uyan hemen herkes yapabilir. Birçok kulüp, dernek, kurs vb. kuruluşlar bu sporun eğitimini vermektedir. Türkiye'de bu sporun eğitimini veren yaklaşık 40 civarında da üniversite kulübü bulunmaktadır. Kullanılan malzemelerin ithal ve özel olması nedeniyle maliyeti oldukça yüksektir. Ancak yine de diğer havacılık sporlarıyla karşılaştırıldığında uçmanın en ucuz yolu olduğu görülür. Yamaç

paraşütü genellikle tehlikeli bir spor olarak bilinse de, kurallarına uyulduğu ve ciddi bir eğitim alınarak yapıldığı takdirde tehlikeleri en alt düzeye indirilebilir. Yamaç paraşütü ile 4000-5000 m. yüksekliklere çıkılabilmekte, 500-600 kilometreye kadar mesafe gidilebilmektedir.

Neden Kahramanmaraş?

Kahramanmaraş hem coğrafi yapısı ve hem de iklim koşulları itibarı ile Yamaç Paraşütü için bulunmaz bir yer olduğu son yıllarda yapılan çalışmalar ve uçuşlar sonucu kanıtlanmıştır. İlimizde Yamaç Paraşütünün tüm uçuş çeşitlerine uygun Takeoff'lar bulunmaktadır. Takeoff alanlarımızın en önemlilerinden biri Narlı Kardelen Tepesidir. Kahramanmaraş Narlı'dan kalkış yaptıktan sonra Mardin Kızıltepe'ye kadar uçularak kuş bakışı 343,5 km gidilmiş ve sınıfında Türkiye Mesafe Rekoru(XC) kırılmıştır. Kardelen tepesi kuzeyden güneye uzanan bir tepedir. Bu tepe Narlı ovasını Araban ve Yavuzeli ovasından ayırmaktadır. Tepe yüksekliği ovoidan 550 metredir. Tepe kesiti sayesinde yelken (soaring) uçuşlarına çok müsaittir. Tepenin ön tarafı ve arka tarafı geniş ovalarla kaplıdır. Tepe üzerinin coğrafi özelliği ve gerideki geniş ova olası bir durumda acil iniş planlamak için oldukça müsaittir. Bu yapı sayesinde her türlü lojistik destek çok hızlı sağlanabilir. Rekorun geliştirilebilmesi için tepe gerisindeki ova küçümsenemeyecek derecede büyüktür. Yukarıda tepenin ve mevcut rotanın coğrafi yapısından bahsettik. Şimdi bu yapının meteorolojik yansımalarından bahsedebiliriz; Tepe önündeki yapı termik ve tetikleyiciler için çok büyük avantaj sağlamaktadır. Bölgenin gece ve gündüz sıcaklık farkından dolayı oluşacak termiklerin stabilitesi yüksektir. Aynı zamanda bu bize geniş alanı olan termiklerin içerisinde yükselme imkânı verir. Arka tarafındaki Harran ovası yeryüzü yükseltisi genel ciddi değişken olmadığı için ova anı anda ısınır ve bütün ova taşıyıcılığını korur. Bu etki sayesinde sporcuya çok uzun mesafeler uçma imkânı sağlar.

Yine takeoff alanlarımızdan biri olan Ahir Dağı'nın Anten dediğimiz zirvesi çok kısa bir sürede 1850 m irtifaya çıkılabilmesi, üç yöne birden uçuş imkânı vermesi(Doğu, Güney, Batı) , hem baraj hem de aynı anda şehrinde üzerinde uçuş imkânı vermesinden dolayı seyri doyumsuz manzaralar eşliğinde uçuşlar gerçekleştirilebilmektedir. Bu imkânlarla sahip uçuş alanları bulabilmek çok zordur.

Bu takeoff'ların yanında Yedikuyular ve birçok ilçemizde de bu spor için çok uygun tepeler bulunmaktadır. Bu ilçelerden bazılarını Göksun, Elbistan, Afşin, Pazarcık ve Türkoğlu olarak sayabiliriz.

Neden Kahramanmaraş Narlı Kardelen Tepesi Avrupa'nın ve Türkiye'nin bir Numaralı Kros (XC) bölgesi haline geldi?

Bilindiği üzere 2014 yılın da yapılan 343,5 kilometrelik uçuş Türkiye'nin ve Avrupa'nın en uzun mesafe uçuşlarından biri olarak kayıtlara geçti. Bu xc (mesafe) uçuşundan sonra Türkiye'de ve Avrupa'da Yamaç Paraşütü sporunu yapan herkesin ilgisini bu bölgeye çekti. Artık şüphesiz ülkenin en verimli Takeoff ' larından birisi Narlı Kardelen Tepesi'dir.

Yamaç Paraşütünün Bölge Turizmine katkısı:

Turizm destinasyonlarında Kahramanmaraş geneline bakıldığında gelen misafirler en fazla 1-4 gününü ilimizde geçirilmektedir. Kahramanmaraş İl Turizm stratejisi ve eylem planı Turizm değerleri noktasında her ne kadar yoğun değerlere sahip bir il olsak da bunu tam olarak hayata geçiremediğimiz kanısındayız. Bu kapsamda; diğer Doğa Sporlarının yanında Yamaç Paraşütü Sporunu ile şehrimize gelen insanların dikkatini çekerek; hem spor, hem görsel şölen, hem de ticari hayatı canlandıracak bir etkinlik olacağı kanaatindeyiz.

Türkiye de Yamaç Paraşütü sporu hızla gelişmekte, İlimizde bu spor için harika imkânlar sunmaktadır. Kahramanmaraş ili ve dolaylı olarak bölgede yer alan diğer illerde bu etkinliklerden fayda sağlayarak, alternatif turizm ve doğa sporları turizmi potansiyellerinin hareketlenmesi ve ekonomiye kazandırılması amaçları gerçekleştirilmiş olacaktır.

Bunun yanı sıra mevcut durumda bölgede sorun olan ziyaretçi konaklama sürelerinin düşüklüğü, yapılacak yarışma, festival ve eğitim etkinlikleri ile artış sağlayacaktır. Bu durum bölgenin kalkınmasına, ülke genelinde doğa sporlarının, sporcularının artmasına katkı sağlayacaktır.

Sercan Özçimen

*Türkiye Ulusal Offroad Şampiyonası
Organizatör kulüplerinden **KAROFF**
Kahramanlar Offroad Kulübü Başkanı*

KAHRAMANMARAŞ'TA OFFROAD

Eko-turizmde bölgenin en göze çarpan ili olan Kahramanmaraş'ta 2011 Yılında kurulmuş olan Kahramanlar Offroad kulübü , günümüze kadar sayısız organizasyon ve kişi katılımı ile bölgede motorsporları turizm 'nde öncü olmuştur. 2011-2017 yılları arasında her yıl offroad şenlikleri düzenleyerek , yılda en az 5000 kişi katılımı ile 2 gün süren doğa, gastronomi ve motorsporları adına organizasyonlar düzenlemiştir.

7 Yıl süren kulüp üyeliğinin ardından 2018 yılı itibari ile Yönetim kuruluna katılarak 2019 yılında başkanlığı devir aldım. Yerel yönetimlerin desteği ile bu sporu, sadece bölgesel değil, Ulusal sporcuların ve kulüplerin şehrimize gelmesi,

organizasyonların ulusal medya da yayınlanması için her yıl en az 10000 kişinin Kahramanmaraş'a gelmesine vesile olduk.

Kahramanmaraş'ta Offroad;

2019 Yılında ilk kez Türkiye Offroad Şampiyonası final yarışına ev sahipliği yaparak, şehrimizin turizm açısından tanıtılması, ulusal kanallarda yer almasını ve doğası itibari ile şehrimize seyahatlerin artmasını sağladık, turizm acentalarının Kahramanmaraş'a bakış açısını değiştirdik. Gelen ziyaretçiler sadece doğa değil, zengin su kaynakları, dini turizm, tarih, edebiyat ve gastronomi şehri Saklı cennet Kahramanmaraş'ı daha yakından tanıma fırsatı buldular.

Ülke olarak zor günlerden geçiyoruz, pandemi sebebi ile çok sevdiğimiz offroad sporuna ara vermek zorunda kaldık. FIA Sağlık komisyonu ve TOSFED medikal komisyonunun kararı ile 2020 yılında organizasyonlara ara verdik, sağlığın herşeyden önce geldiğini birkez daha hatırlamamız açısından bize fırsat oldu. Bu süreci en kısa sürede atlatabilmek yine bizlerin elinde, 2021 yılı itibari ile ve aşı çalışmalarının olumlu karşılık bulması neticesinde, Türkiye Cumhuriyeti Spor Bakanlığı ve Tosfed Medikal komisyonu kararı üzerine , yeniden organizasyon düzenlenmesine karar verildi, bu vesile ile 10-11-12 Aralık 2021 tarihlerinde yeniden Türkiye Offroad Şampiyonasını şehrimizde düzenleyecek olmanın heyecanı içerisindeyiz. Bu organizasyona 35 farklı ilden 15 spor kulübü, 85 lisanslı sporcu , yaklaşık 500 kişilik yarışmacı teknik ekip ve çevre illerden büyük katılım olacaktır.

Doğayı Korumak bizim elimizde

Doğal güzellikleri ile önemli bir yapıya sahip olan Kahramanmaraş; doğa dostu olan tüm kulüp üyelerimiz ve gönüllülerimiz ile , kulübümüzün kurulduğu 2011 yılından itibaren yaban hayatını korumak için her yıl Büyükşehir Belediyemiz

işbirliği ile zorlu yolları aşmış, doğada aç kalan yaban hayvanlarına yem bırakıyor ve onların hayatta kalması için mücadele ediyoruz. Doğa turizmi adına yapılan birçok etkinlikte farkındalık yaratarak, offroad gezilerimizde bilinçsizce atılan çöpleri toplayarak, şehrimize gelen sporcuların ve doğa severlerin hayal ettiği ve yaşanabilir bir çevre bırakıyoruz.

Sevgimizin sınırları yok

Kahramanmaraş Milli Eğitim müdürlüğü 'nün yol göstermesi , Yardımsever işadamları ve gönüllü STK'lar ile çıktığımız yolda son bir yılda 3 köy okulu, toplam 1200 öğrenciye karne hediyesi olarak “ kışlık mont-ayakkabı vs.” yardımlarımızı ulaştırdık. Bundan sonraki süreçte daha fazla yardıma muhtaç çocukları yardım ve desteklerinizle onurlandırmak istiyoruz.

Hüseyin Olgunsoy

*Nurhak İlçesinde Kültür ve Sosyal İşler Müdürü
Hakan Coşkun Nurhak Dağı
Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü
Yönetim Kurulu Üyesi*

KAHRAMANMARAŞ

İlimizde Alternatif Doğa Sporları

Öncelikle İlimizde dağcılık faaliyetinin oluşumunda büyük katkı sağlayan, uluslararası platformda temsil eden ve hayatını uluslararası bir tırmanışta kaybeden Kulübümüze de adını vermiş olduğumuz değerli hocamız Hakan Coşkun' u buradan rahmet ve minnetle anıyorum. Dağcılık faaliyeti ile, ilimizin tanıtımına katkı sunan kulübümüz üyelerini ve tüm doğa severleri selamlıyorum.

Öncelikle konuya turizm açısından değerlendirdiğimizde, turizm ekonomik açıdan dünyada en hızlı büyüyen ve en önemli sektörlerden biri haline gelmiştir. Bu da bireylerin eğitim durumundaki yükselmeler, refah seviyelerindeki artışlar, şehir hayatının vermiş olduğu bulanımlar diye devam eden benzer gelişimler, turizme olan talebi arttırmaktadır.

Turizmin içerisine koyabileceğimiz birçok çeşitli alan bulunmakla birlikte, ben burada çok çeşitliliğe sahip olan doğa sporları içerisindeki, Dağ ve Dağcılık konusundaki düşüncelerimi ifade etmek istiyorum.

Dağcılığın bireye katkıları ve ayrıca ilimizdeki var olan dağ potansiyellerinin değerlendirilerek turizme kazanımlarından bahsetmek istiyorum.

Dağcılık, doğa sporları içerisinde en masum, en güçlü ve en zor olanı diye düşünüyorum. Çünkü dağcılık sadece bir rotayı takip edip zirveye ulaşımaktan ibaret değil. Bir dağcı aynı zamanda iyi bir çevreci ve iyi bir doğacıdır. "üçbin rakımında kullandığı bir tane plastik şişeyi bile çantasına koyup şehir merkezindeki çöp kutusuna getirmek gibi. Dağcılık kulübümüz gibi Doğada Çöp Toplama, Ağaç dikme etkinlikleri düzenlemek gibi". Dağcı tüm canlıların yaşam amaç ve alanlarına saygı duyar. "Sofrasına gelen bir karıncayı, bir böceği öldürmeyip yaşam alanına bırakmak gibi" Dağcı, Dağın cazibeli zirvesine erişebilmek için rotadaki etapları geçerken koşullara göre içine düşmüş olduğu zor durumlardan çıkabilmek için beyninin en ücra köşelerini harekete geçirerek zihnen ve fiziken neler yapabileceğini ortaya koyup görür. Doğaya, çevreye evrendeki tüm canlılara saygı duyan, yaşam alanlarına müdahale etmeyen, hoşgörüsünü esirgemeyen, doğayla barışık insandır.

Dağcılık faaliyetleri içerisinde dağcı aynı zamanda, botanik araştırmacılara, mağara gezginlerine, yaban hayvan severlerine, su aktivitesi yapan su sporcularına, arama kurtarma ekiplerine, foto kapçılara yeni keşif yapmaları gibi birçok doğa sporlarına ve doğa faaliyetlerine rehberlik eder. Bu da dağcılığı diğer doğa sporlarından farkı kılan önemli faktörlerden biridir.

Dağcılığın birey üzerinde yaratabileceği olumlu etkileri saymakla bitirmemiz mümkün değil. “Kızım bana bir gün, baba büyüyünce ne olayım diye sorduğunda, Dağcı Ol Yeter Demiştım.” Bu sözün birçok şeyi ifade ettiğini düşünüyorum.

İlimizde Doğa Sporları, dağcılık faaliyetleri, turizme katkısı ve neler yapılabilir;

Öncelikle Kahramanmaraş İlimizin tüm ilçelerini göz önünde bulundurduğumuzda, doğa turizmi açısından çok zengin bir potansiyele sahip olduğunu görmek mümkündür. Bu potansiyeli son yıllarda alternatif turizmin öncülüğünü oluşturan doğa sporları ile iyi değerlendirmek gerekiyor. Bunun için İlçelerin doğa potansiyelleri

analiz edilerek hangi doğa sporlarının nerede uygulanabilirliği fizibilitesi yapılmalıdır. Doğal yapı bozulmadan mevcut alanlara insanların erişim imkanları sağlanmalıdır.

İlimizdeki doğa potansiyelini dağcılık alanında düşündüğümüzde, Kahramanmaraş'ın her ilçesinde yapılabilirliği görülmekle birlikte Nurhak ve Göksun ilçelerimiz dağcılık alanında en cazip ilçeleri oluşturmaktadır. Kamu yatırımlarını bu alanlarda arttırılarak yaz ve kış kampçılığının ön plana çıkarılması gerekmektedir. Bu kamp alanlarından doğaya yürüyüş ve tırmanış parkurları oluşturulmalıdır. İller arasında dağcılık ve doğa sporları kulüpleri ile koordinasyon sağlanarak ilimize davetler yapılmalı, farkındalığımız hissettirmeli. İlimizin tüm ilçelerinin doğal zenginliklerinin tanıtım videoları ve broşürleri hazırlanmalı. Dağlarımıza tırmanış etkinlikleri organize edilmeli. Yaz ve kış kampçılık eğitim alanları oluşturulmalı. Her ne kadar kulüp olarak kısmi imkânlarla bunları yapmaya çalışıyor olmakla birlikte tek başımıza yetmemekteyiz. Yerel yönetimler ve çeşitli ajans ve kurumlar tarafından desteklenmesi gerekmektedir.

İlimizin doğa potansiyelini düşündüğümüzde, alternatif turizm açısından da değerlendirdiğimizde sadece dağcılıkla sınırlı kalmak mümkün değil. Her ne kadar bazı ilçelerimizde doğa turizmine dönük çalışmalar başlatılmışsa da bunların bölge halkına ve Türkiye turizmine kazanımlarının yeterli olmadığı görülmektedir. Ana hatlarıyla baktığımızda; Rafting, Snowboard-Kayak, Kaya İnişi-Kaya Tırmanışı/Kanyoning, Rafting Trekking/Doğa Yürüyüşü, Kaya Tırmanışı, Mağaracılık, Foto kapçılık, Dağcılık gibi doğa sporlarını alternatif turizm olarak ilimize kazandırabiliriz.

Sonuç olarak, ilimizde alternatif doğa turizmi açısından büyük bir potansiyel var biz bu potansiyel zenginlik içerisinde neler yapabilirizi iyi değerlendirmek gerekiyor

Şuna çok inanıyorum, doğaya yapılan yatırım hiçbir zaman ekonomik üretkenlik ve sosyal yaşam açısından karşılıksız kalmayacaktır. İnsanların en zor anlarında ve en güzel günlerinde tercih ettikleri alan doğadır. Gücü görmek istiyorsan işte dağlar, güzelliği görmek, nefes almak istiyorsan işte doğa, sıkılmadan izle.

Doğa Varsa; Yaşam Vardır!

Burhan Torun

Osmaniye İl Kültür ve Turizm Müdürü

OSMANİYE TURİZMİNDE ÖN PLANA ÇIKAN

Alternatif Doğa Sporları Merkezleri

YAMAÇ PARAŞÜTÜ

Düziçi ilçesi, Yamaç Paraşütü sporuna son derece uygun bir bölgedir. Tecrübeli yerli ve yabancı paraşütçüler tarafından binlerce sorti uçuşlar yapılmıştır. İlçede mesafe uçuşuna uygun 1600m rakımlı tuis (Goramaz), 1200m rakımlı Ökkeş Namlı, (Keldaz) ve 400m rakımlı üç tane take offumuz bulunmaktadır. Kalkış alanlarımızın yolları gayet bakımlı ve asfalttır. Uçuşlar doğal güzellikler içinde olduğu gibi, şehir merkezi üzerine yetişilerek görsel ve keyiflidir. İniş alanı şehre yakın bölgede bulunan çim futbol sahasıdır. Aynı zamanda emercinsi durumlar için ulaşımı kolay geniş düz alanlar bulunmaktadır. Yılın büyük bir bölümü uçuşlara uygun geçmektedir.

KADIRLI İLÇESİ AĞCADAĞ YÜRÜYÜŞ PARKURU

Yürüyüş başlangıç noktasına ulaşım: Kadırlı İlçe merkezinden Değirmendere Köyü Turna yaylasındaki Yürüyüş Parkuru Başlangıç noktasına olan mesafe 52.2 km'dir. Yolun büyük bir bölümü asfalt yol, az bir bölümü ise stabilize dir. 52.2 km'lik bölümde her türlü araçla ulaşım sağlanabilir. Başlangıç noktasında çadır-lı kamp alanı düzenlemesi yapılabilir. Rota üzerindeki en düşük rakım 84 metre en yüksek rakım ise 1671 metredir. Turna yaylasında araçlardan inilerek Ağcadağ Zirve (2200 metre yüksekliğindeki) yürüyüşü başlanır.

Yürüyüş parkuru; Turna yaylasından başlar, Küçük Turna ve Söğütuluğu Yaylalarından devam ederek Ağcadağ Zirve'sinde son bulur.

Ortalama eğim : % 12,2 ; -5,0

Zorluk derecesi; orta derecedir (3) . (Tırmanma eğitimi az olup orman yolu takip edilmektedir. Toplam yürüyüş süresi 4 saati geç-mez. Parkur her yaşta in-sanlar için uygundur.)

Kaynak Değerleri; Çadır-lı kamp alanı, Manzara, Yaşlı Sedir, Gök nar ve Ardiç karışık ormanları, temiz hava, Yabani meyveler (ya-bani alıç, böğürtlen bitkileri, kuşburnu), flora ve fauna gözlemi, foto safari yapılabilir.

BAHÇE İLÇESİ AKÇADAĞ YÜRÜYÜŞ PARKURU

Yürüyüş başlangıç noktasına ulaşım: Bahçe ilçesi D-400 karayolundan Karaoluk pınarı mevkiindeki başlangıç noktasına 10 km. Büyük kısmı asfalt yol, küçük bir kısmı ise stabilize olmak üzere her türlü (Büyük otobüs ve midibüsler hariç) araçla ulaşım sağlanabilir. Başlangıç noktasında (Karaoluk pınarı) ve bitiş noktasında (Dişiağca) piknik amaçlı alan düzenlemesi yapılacaktır.

Zorluk derecesi; zor derecedir (4) (yürüyüş eğimi fazladır. Tırmanma 700 metreyi bulmaktadırlar. Arazi yapısı biraz daha kayalıktır. Toplam yürüyüş süresi 3,5 saati geçmez. Parkur sportif ve kondisyonu iyi olan kişiler için uygundur.)

Kaynak Değerleri; Başlangıç ve bitiş noktasındaki peyzaj düzenleme alanlarında vakit geçirilebilir, Manzara, temiz hava, Yabani meyveler (Kızılçık vb.), foto safari, Yaban hayvanı gözlemi (Yaban Keçisi ve Karaca), Kelebek gözlemciliği.

Yücel Erdoğan

*Dağcılık ve Spor Tırmanış Antrenörü
ODAK Sekreteri*

OSMANİYE`DE Doğa ve Doğa Sporları

Doğada yaşam bulan insanoğlu, insanlığın ilk yıllarından bu yana yaşamını sürdürmek adına yürümeye, koşmaya, yüzmeye ve özellikle tırmanmaya ihtiyaç duymuştur. Emekleme aşamasından itibaren insanın tırmanma ihtiyacı: meyve toplamak için ağaca çıkan ya da tehlikeden uzaklaşmak için yüksek alanlara kurduğu yaşam alanlarıyla kendini göstermiştir.

Dünyada makineleşmenin artması ve özellikle şehirleşmenin başlamasıyla insanoğlu doğadan git gide uzaklaşmış ve ihtiyaçlarını gidermek için yapmak zorunda olduğu hareketli yaşamı kaybetmeye başlamıştır. Şehir yaşamı, insanoğluna sedanter* bir yaşam ile stresli bir ortam getirmiştir. Bu stresli ve hareketsiz yaşam biçimi insanları egzersize ve spora yönlendirmiş böylelikle spor branşları ve egzersiz organizasyonları ile rekreatif** faaliyetler ortaya çıkarmıştır.

Alternatif doğa sporları da insanoğlunu eskiden olduğu gibi özüne yaklaştıran yani doğa ile iç içe yaşama imkanı sağlayan ve doğaya karşı mücadele unsurları içeren, yarışması olmadığı için de stresten etkilenmeyen insanoğlunun sadece kendisiyle yarıştığı ve doğasının ta kendisi olan spor branşı olarak tanımlanmaktadır.

İlimizin yüz ölçümünün yarısı ormanlık alan ve bu alanların önemli bir kısmı da dağlıktır. Durum böyle olunca ilimizin geliştirilebilir turizm

potansiyeli bakımından aslında en güçlü yanının doğa turizmi ile alternatif doğa sporları olduğu yadsınamaz bir gerçek olduğu anlaşılmaktadır. İşte tam da insanoğlunun doğanın kıymetini bilmesini ve sahip çıkması gerektiğini anladığı şu dönemde harekete geçip ilimizde doğa koruma alanlarıyla doğa turizmini canlandıracak projelere imza atılmalıdır.

Resmi olarak 2003 yılında kurulan kulübümüz ODAK (Osmaniye Dağcılık ve Doğa Sporları İhtisas Spor Kulübü) olarak kendi imkanlarımızla bu konuda birçok faaliyet gerçekleştirdik. Yukarıda iddia ettiğimiz gibi ilimizin “Doğa Turizminde” Alternatif Doğa Sporlarıyla güçlü olabilecek yanlarını değerlerimizle ortaya koyalım.

İLİMİZ MERKEZİNE BAĞLI DOĞAL GÜZELLİKLERİMİZ

Çona Kanyonu

Merkeze bağlı Çona köyünün üzerinde eski Osmaniye diye bilinen şimdiki Cebel Yaylası'na kadar uzanan vadi, şu ana kadar tespit ettiğimiz yükseklikleri 7 metreden başlayıp 25 metreye kadar olan 6 şelaleden oluşmaktadır.

Ayrıca mevsimlik olarak da bilinen sadece kış ve ilkbahar aylarında akan 60 metreyi bulan şelaleler de mevcut. Yukarıda sözü edilen 6 şelaleden ikisine Çona köyünden araçlardan sonra yürüyerek 2.5 km sonra ulaşabilmektedir.

Bu şelaleden sonra vadi artık derinleşmekte ve teknik tırmanış ya da ferrata (sabit hat) gerekmektedir. Kulüp olarak bu bölgenin tanıtımına 3 yıl önce başladık. Bizim tanıtımımızdan sonra çevre illerden doğa yürüyüşü grupları ve dağcılık kulüpleri bu bölgeye her yıl faaliyet düzenliyorlar. Esas görülmesi gereken ve alternatif turizme kazandırılması gereken bölge birinci şelaleden sonraki kısım çünkü ferrata gerektiren kısmı geçtikten sonra çok dar bir kanyona giriyorsunuz ve o kanyonun hemen altında 15 metre yükseklikten dökülen bir şelale var. Kulübümüz burada zipline etkinliği düzenliyor. Dar kanyonda harika manzara eşliğinde en fazla 400 metre ilerleye biliyorsunuz. Ondan sonra yine teknik tırmanış gerektiren kayalıklara geliyorsunuz.

Aşlamayan bu yerin yukarısı İncebel diye bilinen kanyon. Tahminimizce 3-4 km bir alan tarihte bu kanyonu geçebilen olmadığını düşünüyoruz. Geçilemeyen bu alının üzerinde 3 şelale daha mevcut 15 metreden dökülen Mahmusa şelalesi Karataş yaylasının hemen altındaki vadiye yer alıyor bu şelalenin hemen üstünde yine teknik tırmanış ya da ferrata gerektiren bir bölümden geçerek 20-25 metreden dökülen şelale mevcut. Kulüp olarak bu bölgeye İncebel Takım Şelaleleri adını verdik. Yine bu bölgeye Hatay, Gaziantep, Mersin ve Adana`dan doğa yürüyüşü grupları gelmektedir.

Bu bölgede doğaya zarar vermeden yapılacak projelerle ilimizin doğal güzelliklerinin tanıtımı artırılabilir.

Bölge insanı tarafından bölgede kışla travertenleri olarak tanımlanan su akıntılarının oluşturduğu doğal oluşumlar, bizlere görsel şölen sunmakta. İncebel`den rahatlıkla görülebilmekte olan bu yapının yüksekliği 20 metre, genişliği 35 metre civarındadır. Yine bu bölge de ormanlık alanlarla su geçişleri ve çınar ağaçlarıyla bezeli ayrı parkurlar da doğa yürüyüş alanları imkanı sunmaktadır.

Özellikle bu kanyonun çok dar kanyon geçişleri

ve şelaleleri ekstrem sporlardan olan Kanyoning branşına uygundur.

Karaçay Vadisi

İlimiz merkezine bağlı Karaçay Mahallesi üzerinde Osmaniye`nin içinde akan Karaçay`ın sularının geldiği vadi boyunca Zorkun Yaylası`na kadar uzanan 20 km alanı kapsar.

Karaçay mesire alanından başlayarak vadi tabanı boyunca eşsiz manzara eşliğinde yürüyüşle- 3.5 km uzaklıkta 30 metre yükseklikten dökülen saklı şelale bulunmaktadır. Bu şelalenin hemen üstünde 12 metreden dökülen bir şelale daha mevcut. Şelaleye gelinceye kadar yer yer daralan vadiye su geçişleri gerekmektedir. Ayrıca tehlikeli noktalara ferrata uygulaması ile güvenlik noktaları oluşturulması gerekmektedir.

Karaçay saklı şelale güzergahının kuzeydoğu tarafına düşen ve yerel halk tarafından sarı su kanyon olarak bilinen kanyon da ayrı bir doğa yürüyüş alanıdır. Kanyon boyunca su geçişleri mevcuttur.

Bu bölgenin üzerinde göl yeri ya da Ergenekon alanı olarak bilinen şu an sadece kışın su olan ormanlık alan bulunmaktadır

Bu gölün her mevsim su tutması sağlınırsa bu alanda rekreatif ve yeşil egzersiz alanları oluşturulabilir. Buradan da saklı şelale güzergahına doğa yürüyüş parkurları oluşturulabilir. Oluşturulan bu parkur sonunda

şelalenin tam karşısına cam balkon ile teras yapılabilir. Bu bölgedeki orman yangınlarını önlemek için açılan boşluklar dağ bisikleti faaliyetleri için eşsiz doğal parkur oluşturmuştur.

Zorkun - Cebel Yaylaları ve Keldaz Zirvesi

Bu bölge endemik bitkilerin yer aldığı ve yabani hayvan popülasyonunun yoğun olarak görüldüğü ormanlık ve dağlık alanlardır. Her mevsim doğa yürüyüş faaliyetleri, oluşturulacak kamp alanlarıyla trans yapmaya elverişli çok sayıda parkur bulunmaktadır. Özellikle dağ bisikleti, off road, motokros yapmaya da elverişlidir. Bölge doğa fotoğrafçılarına da eşsiz manzaralar sunmaktadır.

Kırmıtlı Yeniköy Kuş Cenneti:

Cevdetiye belediyesi Ceyhan Nehri üzerinde bulunan regülatörden başlayıp Hemite köyü köprüsüne kadar uzanan Ceyhan Nehri havzasındaki alanı kapsar. Kuşların göç bölgelerinden biridir. Kuş gözlemciliğine olanak sağlamaktadır. Özellikle yalıçapkını kuşunun üreme alanlarındandır. Ceyhan nehri aynı zamanda heyecanı düşükte olsa 2 saatlik kano faaliyetine imkan sağlamaktadır. Burada oluşturulabilecek parkurlarla alternatif kano faaliyeti için aksiyonu yüksek parkurlara çevrilebilir.

Aslantaş Milli Parkı

Aslantaş Milli Parkı, Aslantaş açık hava müzesi Karatepe kilimlerinin bulunduğu bölge olarak bilinir. Bu bölgede bulunan Karatepe Antentepe mevkii olarak bilinen Osmaniye merkeze 25 km uzaklıkta bulunan yer yer yüz metre kaya tırmanışı yapmaya müsait kayalık alan bulunmaktadır. Bura ile ilgili olarak Tırmanış Bahçesi projemizi

Osmaniye Orman Su İşleri Şubesi 2018 Yılı yatırım envanterine almıştı. O yıl kriz olduğundan proje hayata geçirilemedi. Dünyada ve ülkemizde çok hızlı ilerlemeler kaydedilen tırmanış branşı için bu alan 4 mevsim tırmanış yapılabilecek birçok rota özelliğine sahip bir yerdir. Kayalıkların özellikle araç ulaşımına da yakın olması cazibesini artıracak güçlü yanlarındandır.

DÜZİÇİ İLÇEMİZE BAĞLI DOĞAL GÜZELLİKLERİMİZ

Yeşilyurt köyünde bulunan alanlar Kısık Kanyonu, Deve Mağarası, Ademin Şelalesi

Düziçi ilçemize 26 km uzaklıkta yer alan Yeşilyurt köyü mevkiinde bulunan Kısık Kanyonu ve Deve Mağarası doğal oluşumlardır. Aynı bölgede kolay, orta ve çok zor etaplardan oluşabilecek ve şelalelerin bulunduğu doğa yürüyüş alanları mevcut.

Hoğdu Yaylası ve Karacaoğlan Kanyonu:

Osmaniye Valiliğince restorasyonu yapılan Karacaoğlan'ın mezarının da bulunduğu yaylanın içerisinden geçen kanyon 8 kmlik orta zorlukta bir parkura sahip ve şelaleler bulunmaktadır.

Dumanlı yaylası:

Özellikle sonbaharda binlerce doğa yürüyüşü ve doğa fotoğraf sanatçısı bu bölgeye akın eder. Sonbaharın o eşsiz renk cümbüşünü fotoğraflamak isteyen doğa fotoğrafçıları sonbaharı dört

gözle beklerler. Kolay –orta- zor doğa yürüyüş parkurların bolca yer aldığı yaylada her mevsim faaliyetler düzenlenebilir. Ayrıca endemik bir tür olan kuyruklu kurbağagillerden olan semenderleri bu bölgede görebilirsiniz. Özellikle yoğun olarak yaşadığı yaylanın kuzey yamacına gelen bir bölgeye ODAK olarak Semender Vadisi adını verdik.

Düldül Dağı ve Başkonuş Yaylası:

İlimizin 2264 yüksekliği ile en yüksek zirvelerinden olan Düldül Dağı'nın bulunduğu bölge şu an Düziçi Belediyesince teleferik çalışması yapılmaktadır. Başkonuş Yaylası zirvenin kuzeyine düşmektedir. Her mevsim doğa yürüyüşü yapılabilecek parkurları mevcuttur. Biz de uygun olduğu için ODAK olarak özellikle Kış Dağcılık Eğitimlerimizi bu bölgede veriyoruz. Bu bölgeye kazandırılacak kamp alanı ve kışın kullanılmak üzere yapılacak dağ eviyle Türkiye Dağcılık Federasyonu Dağcılık eğitimlerine dahi ev sahipliği yapacak bir özelliğe sahiptir. Düziçi ilçemiz yamaç paraşütü için çok uygun alanlardandır.

SUMBAS KADIRLI İLÇELERİMİZİN DOĞAL GÜZELLİKLERİ

Bu iki ilçemizi birlikte değerlendirdik.

Ağcadağ (2260m) ,Gezit Dağı (2250m) Maksutoluğu, Bağdaş, Büyükdurna, Toklu ve Yirce Yaylaları:

Ağcadağ ve Gezit Dağı etekleri doğa yürüyüş parkurları, kampçılığa müsait alanlarla trans faaliyetlerinin yapılabileceği zirve faaliyetleri, doğa fotoğrafçılığı, dağ bisikleti ve kaya tırmanışı faaliyetlerine uygundur. Ayrıca endemik olması bakımından çeşitli kelebek türlerine ev sahipliği yaptığından kelebek gözlemine uygun alanlar içermektedir. Toklu Yaylası kayın ormanlarını gezmeye her yıl sonbaharda binlerce doğasever gitmektedir.

Özellikle ulusal ve uluslararası birçok faaliyete etkin rol almış birisi olarak şunu da iddia edebilirim. İlimiz, Karadeniz Bölgesi'nin Akdeniz`deki şubesi olmayı hak eden bir şehirdir. Zira bu iddiamı sadece yukarıdaki doğal güzellikleri öne sürerek değil aynı zamanda Karadeniz bitki örtüsü özelliklerinden olan birçok bitki ve ağacı ilimiz ormanlarında görebilirsiniz.

Sonuç olarak ilimizin Doğa Turizmi potansiyelini, doğa yürüyüş alanlarının tabelalandırma, Kamp alanları oluşturma , ferrata, dağ bisikleti parkurları oluşturma, kaya tırmanış haritası ve boltlama, kanyoning boltlama, yamaç paraşütü kalkış alanı oluşturma, çalışmalarıyla daha da geliştirecektir.

Osmaniye Dağcılık ve Doğa Sporları İhtisas Spor Kulübü olarak yapılacak bu projelere desteğimizi vermekten onur duyuyoruz.

Yusuf Köleli

Kahramanmaraş YDO Koordinatörü

BÖLGEMİZDE ALTERNATİF DOĞA SPORLARI

Kahramanmaraş 300'den 3000 metreye ulaşan yükseltisi, Akdeniz, İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerine yayılan geniş coğrafyası ile önemli bir doğal mirası sınırları içerisinde barındırıyor. Karlı yalçın dağları, derin vadileri, balta girmemiş ormanları, çağlayan dere ve çayları ile doğa sporu tutkunlarına farklı disiplinlerde zemin oluşturuyor aynı zamanda.

Bugün sadece şehrimize değil, civar illere de hitap eden yamaç paraşütü alanlarımız, kayak merkezimiz, doğa yürüyüşü ve kamp alanlarımız hem önemli bir turizm cazibe sahası oluşturmakta hem de kırsal kalkınmaya öncülük etmektedir.

Farklı dallarda doğa sporları potansiyeli taşıyan şehrimizde bu potansiyelleri başlıklar altında incelemek daha etkin olacaktır.

Yamaç Paraşütü

Yamaç paraşütü, temel olarak kanat ve kuşamdan oluşan, uygun bir tepeden kalkış yapıldıktan sonra havada süzülerek ilerleyen, sürücüsü tarafından yönlendirilebilen hava aracıdır. Dünyanın pek çok yerinde sportif amaçlı kullanılan yamaç paraşütü, turizm merkezlerinde eğlence ve heyecan arayan turistleri taşımak (tandem) üzerine kurulu bir iş kolunu da ortaya çıkarmıştır.

Uçuş tekniğine göre pek çok alt disiplini bulunan yamaç paraşütünde en öne çıkan alanlar yelken ve termik uçuşlarıdır.

Yelken uçuşu, rüzgarı karşılayan bir yamaçta kalkış yaptıktan sonra, yamaç boyunca rüzgar hızını kullanıp irtifa kaybetmeden ileri geri giderek sürekli uçma prensibine dayanır. Sporcular genelde bu uçuşta manzara izlemek ve uçuş tecrübesi kazanmak için gerçekleştirirler. Kahramanmaraş kent merkezinden 15 dakikada erişim sağlanan Ahır Dağı, yelken uçuşları için dört mevsim uygun olup, civar illerden de sıklıkla ziyaretçi ağırlamaktadır.

Termik uçuşu ise yer kabuğundaki sıcaklık farklarından meydana gelen yükselen hava akımlarının uçuş esnasında yakalanarak, yamaç paraşütçüsünün daireler çizerek yükselmesine dayanır. Bu uçuşlar genelde mesafe kat etmek isteyen sporcular tarafından tercih edilir.

Bölgenin coğrafi konumuna bağlı olan termik uçuşu için Türkiye'nin en ideal noktalarından bir tanesi Pazarcık ilçesinde bulunan Kardelen Tepesi'dir. 2014 yılında 9 pilotun aynı anda bir önceki Türkiye mesafe rekoru olan 258 km'yi aşarak uçtuğu Narlı Kardelen Tepesi, aynı zamanda uzun yıllardır Türkiye yamaç paraşütü camiası için önemli bir bariyer olarak görülen 300 km mesafe uçuşunun da tarihe karıştığı yer olarak zihinlere kazınmıştır. 343 km'lik uçuş ile 2020 yılına kadar 6 yıl boyunca Türkiye mesafe rekorunu elinde tutmuş Narlı Kardelen Tepesi, termik uçuş eğitimi almak ve mesafe uçmak isteyen Türkiye'nin dört bir yanından pek çok kulübün ve sporcunun ilk tercihlerinden bir tanesi olmuştur. Ulaşım ve sosyal donatılar bakımından pek çok eksikliği bulunan Narlı Kardelen Tepesi'nin her yıl binlerce doğa sporu tutkunu tarafından ziyaret edildiği göz önünde

bulundurularak altyapısına ilişkin eksikliklerin giderilmesi de şehrimiz açısından önem arz etmektedir.

Kış Sporları

2018 yılında faaliyete başlayan Yedikuyular Kayak Merkezi, Kahramanmaraş kent merkezine sadece 15 km uzaklıkta bulunmaktadır. Kurulduğu günden itibaren sadece Kahramanmaraşlıların değil, çevre illerinde kış sezonunda akın ettiği bir merkeze dönüşmüş bulunmaktadır. Kayak, snowboard, atlı kızak, kar motoru gibi pek çok alternatif doğa sporunun yapılabildiği Yedikuyular Kayak Merkezi, bölgenin bu alandaki tek alternatifidir aynı zamanda.

Dağcılık, Kamp ve Doğa Yürüyüşü

Kahramanmaraş dağları, yaylaları, tabiat parkları ile şehirden uzakta doğayla başbaşa kalmak isteyenlere ve doğanın içinde harekete geçmek isteyenlere de tüm imkanlarını sunuyor. Nurhak, Binboğa ve Berit Dağları 3000 metreyi aşan yükseltileri ve alternatif rotalarıyla zirve tutkunu dağcılara eşsiz birer alternatif sunuyor. Bu dağlar dört mevsim ayrı güzellikleri ve teknik tırmanış imkanlarıyla il içinden ve il dışından dağcıları kendisine çekiyor.

Başkonuş Yaylası, Yavşan Tabiat Parkı ve Yeşilgöz kamp ve doğa yürüyüşü severlerin sıklıkla ziyaret ettiği alanlarımız arasındadır.

Su Sporları

Kahramanmaraş il merkezine yirmi km mesafede bulunan Kılavuzlu Barajı, bölgenin su sporları eğitim merkezi konumundadır. Barajın sağ sahilinde tüm sosyal ve sportif altyapısıyla kurulmuş olan Kılavuzlu Su Sporları Merkezi'nde Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından başta kano ve kürek dallarında olmak üzere, su sporlarına sevdalı 7'den 70'e her kesime düzenli eğitimler verilmekte, sporcu yetiştirilmektedir.

Şehrimizde Ceyhan Nehri Kısıq Vadisi, Fırınz (Onikişubat) Hurman Çayı (Afşin), Söğütlü Çayı (Elbistan), Göksu Çayı (Nurhak) üzerinde rafting potansiyeli mevcut olmakla birlikte henüz bu alanda bir turizm girişimi bulunmamaktadır.

Erdinç Kadioğlu

DOĞAKA Osmaniye Yatırım Destek
Ofisi (OYDO) Koordinatörü

OSMANİYE'DE Doğa Sporları

Tarihin en eski dönemlerinden beri yerleşim yeri vasfını korumuş ve birçok medeniyetin etkisi altında kalmış olan Osmaniye, tarihi ve kültürel derinliği, doğal güzellikleri, yaylaları, zengin mutfak kültürü ve önemli ulaşım ağlarını birbirlerine bağlayan konumu gibi özellikleri ile birçok turizm unsurunu bünyesinde barındırmaktadır.

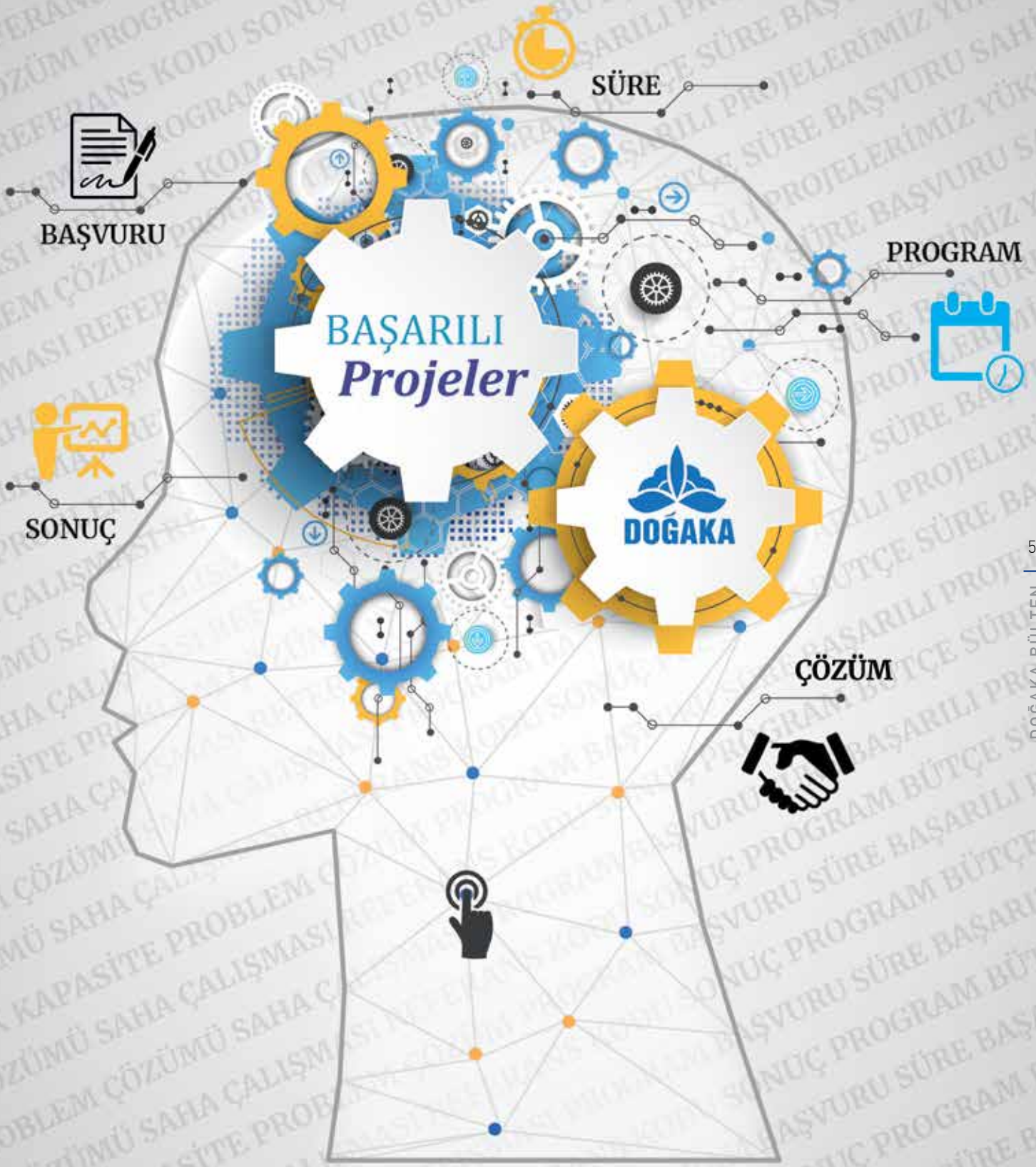
Bu unsurlara ek olarak Osmaniye ili topraklarının yüzde 42'lik kısmının ormanlarla kaplı olması, son yıllarda doğa sporları bakımından Osmaniye'ye olan ilgiyi artırmıştır. Osmaniye'nin sahip olduğu konumun avantajlarına ek olarak coğrafyanın barındırdığı zenginlik ve çeşitlilik, eşine az rastlanır bir harita oluşturmaktadır. Dağ, orman ve ovalık sahaların iç içe geçtiği bu topraklar, farklı doğa sporlarının yapılabileceği bir çeşitlilik saklamaktadır.

Yaylaların, mağaraların, kanyonların, şelalelerin ve akarsuların çevrelediği Osmaniye kuş ve kelebek gözlemciliği, yaban hayatı gözlemciliği, dağ yürüyüşü, dağ tırmanışı, mağaracılık, kanoculuk, off-road, foto safari açısından değerli potansiyele sahiptir. Bunların yanı sıra Düziçi ilçesi başta olmak üzere (Düldül Dağı) Osmaniye'nin yüksek kesimlerindeki uygun alanlarda yamaç paraşütü sporu yapılabilmektedir.

Osmaniye'de tescilli doğal sit alanlarından Aslantaş-Karatepe (Açık Hava Müzesi), Şarlak Şelalesi, Harun Reşit Kalesi; tescilli korunması gereken tabiat varlıklarından Gebeli Mahallesi

Anıt Ağacı (Merkez), Çitli Köyü Anıt Ağacı (Düziçi), Elbeyli Köyü Anıt Ağacı (Düziçi), Yoğunluk Köyü Anıt Ağacı (Kadirli), Arıklıkış Köyü Anıt Ağacı (Bahçe) ve ETBAR kapsamında dört mevsim incelemesi devam eden potansiyel doğal sit alanları Karaçay Şelalesi (Merkez), Çona Kanyonu ve Şelalesi (Merkez), Yeşil Şelalesi (Düziçi) bahsedilen faaliyetler esnasında görülmesi önerilen yerlerdir. Kaleler Şehri olarak adlandırılan Osmaniye'nin kayıtlara girmiş 26 kalesi ve kazı çalışmalarının devam ettiği Kastabala (Hierapolis) Ören Yeri de özellikle doğa yürüyüşleri rotaları için önerilen uğrak noktalarıdır.

Osmaniye Valiliği koordinasyonunda Ajansımız tarafından Kültür ve Turizm Müdürlüğü başta olmak üzere kamu kurumlarımızın ve sivil toplum kuruluşlarımızın işbirliğiyle hazırlanmış olan Osmaniye İli Turizm Stratejisi ve Eylem Planı çalışmasında önerilen yatırımların ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesiyle, Osmaniye'de bulunan doğa alanlarının yeniden yapılandırılması, gerekli alt ve üstyapı inşaatlarıyla desteklenmesi, yapılmakta olan doğa sporu faaliyetlerinin de çeşitlendirilerek zenginleştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Hali hazırda geniş ve zengin doğasıyla, günümüzde eskiye nazaran hayli rağbet gören doğa sporları açısından önemli bir potansiyele sahip olan kentin, bu potansiyelini yatırım ve tanıtım faaliyetleriyle ortaya çıkararak, sanayi ve tarım kenti unvanlarının yanına doğa sporları kenti unvanını da eklemesi bu alandaki tüm paydaşların ortak hedefidir.

ERZİN İLÇESİ BURNAZ PLAJI

PROGRAM

2018 YILI TURİZM ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ
KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK
PROGRAMI (TZKAMU)

BAŞVURU SAHİBİ
ADI :

ERZİN KAYMAKAMLIĞI

PROJENİN ADI:

ERZİN İLÇESİ BURNAZ PLAJININ
TURİZME KAZANDIRILMASI PROJESİ

PROJENİN
TOPLAM MALİYETİ
933.343,00 TL

DESTEK TUTARI
699.999,78 TL

İLÇE / İL
ERZİN / HATAY

Projenin Özeti:

Projenin genel amacı; Erzin'in kültürel ve doğal kimliğinin en önemli parçalarından birini oluşturan, Burnaz Plajı ve onun içinde barındırdığı tarihi, fiziksel ve sosyal altyapısının iyileştirilerek Erzin'in önde gelen değeri olarak tescillenmesinin kolaylaştırılmasıdır.

Proje ile 1 km'lik eni ve 6 km'lik uzunluğu ile dünyanın sayılı üç kumluk plajlarından olan Burnaz Plajı'nın altyapısı iyileştirilerek ekonomiye kazandırılmıştır. Erzin ilçesi Burnaz Plajı'nda her birinde 1.000 kişinin günlük tatilini geçirebileceği her biri 191,4 m x 125,8 m ebatlarında 2 ünite şeklinde deniz kenarı dinlenme mekanları oluşturulmuştur.

Proje kapsamında Burnaj Plajında yerli ve yabancı turistler tarafından kullanılmak üzere kamelya, kafeterya, büfe, soyunma ve duş kabinleri ile wc yapılmış, şezlong ve şemsiyeler alınmış ve çocuk oyun alanı oluşturulmuştur.

ULUÇINAR SU SPORLARI MERKEZİ

	PROGRAM	TR63-15-TZKAMU
	BAŞVURU SAHİBİ ADI :	HATAY GENÇLİK HİZMETLERİ VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ
	PROJENİN ADI:	ULUÇINAR SU SPORLARI MERKEZİ
PROJENİN TOPLAM MALİYETİ	DESTEK TUTARI	İLÇE / İL
696.214,5 TL	522.160,87 TL	ARSUZ / HATAY

Projenin Özeti:

Arsuz İlçesi, Uluçınar İzcilik ve Kamp Merkezi Sınırları içerisinde Alternatif Deniz turizmine yönelik Su Sporları merkezi oluşturularak, ilin ve ilçenin turistik cazibe merkezi haline dönüştürülmesi planlanmıştır. Proje kapsamında, oluşturulan Su Sporları merkeziyle ArsuZ ilçesine konaklamaya gelen yerli ve yabancı turistlere güzel zaman geçirmesine yönelik eğitim ve eğlenceli deniz aktivitelerine yer verilerek bu yönde memnuniyeti artıracak faaliyet gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Oluşturulan Merkezle kısa zamanlı konaklama yapmayı planlayan turistlerin bu durumda konaklama gün sayılarında artış gerçekleşecek olup aynı zamanda ilçede daha çok zaman geçirecektir.

Bununla birlikte su sporları yapımında kullanılan deniz bisikleti, kano, sörf tahtası, tekne ve motor tedarik edilmiştir. Ayrıca su sporları merkezinin iç tefrişatı için mobilya, klima temin edilmiş ve merkez su sporları faaliyetleri için hazır hale getirilmiştir.

KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR MERKEZİ

PROGRAM

2016 YILI BÖLGE İÇİ GELİŞİMİŞLİK FARKLARININ AZALTILMASI MALİ DESTEK PROGRAMI-3 SOSYAL ALTYAPI BİLEŞENİ (BİG-3S)

BAŞVURU SAHİBİ ADI :

KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

PROJENİN ADI:

KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR MERKEZİ

PROJENİN TOPLAM MALİYETİ
280.312,50 TL

DESTEK TUTARI
267.714,32 TL

İLÇE / İL
Andırın / KAHRAMANMARAŞ

Projenin Özeti:

Andırın ilçesindeki gelişmişlik farkını azaltmak ve sosyal hayatın geliştirilmesine katkı sağlamak için "Gençlik ve Spor Merkezi"mizle gençleri ve geleceğin gençleri olan çocukları akıl, ruh ve beden sağlığı yerinde bireyler olarak topluma kazandırmak, İlçemizdeki çocuk ve gençlerin zamanlarını etkin ve verimli şekilde değerlendirmesini sağlamak, gençlerimizin ilgisini merkezimize çekerek sağlıklı ve sosyal bireyler yetiştirmek amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından desteklenerek hayata geçirilen merkezimiz, 600m2 alan üzerine kurulmuş olup; içerisinde hamam, sauna ve buhar odasının da bulunduğu sağlık ve spor kulübü, kafeterya, dinlenme alanları, duş ve lavabolar mevcuttur.

GÖKSUN DOĞA TURİZM MERKEZİ

PROGRAM

2015 YILI TURİZM ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ
KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK
PROGRAMI

BAŞVURU SAHİBİ
ADI :

GÖKSUN BELEDİYESİ

PROJENİN ADI:

GÖKSUN DOĞA TURİZM MERKEZİ

PROJENİN
TOPLAM MALİYETİ
864.937,74 TL

DESTEK TUTARI
648.350,69 TL

İLÇE / İL
Göksun / KAHRAMANMARAŞ

Projenin Özeti:

Proje ile, turizm faaliyetlerinin çevre üzerinde olumsuz etki yaratmayacak biçimde, doğayı koruyarak, sürdürülebilir turizmin gelişmesine katkıda bulunmaya çalışılmıştır. Projenin özel amacı Göksun da doğa turizminde fiziki, beşeri ve teknolojik altyapının iyileştirilerek alternatif turizm olanaklarının sağlanmasıdır. Bu amaca ulaşmak için proje kapsamında önceki yıllarda satın alınmış olan bungalow evlerin toprak olan ve kış döneminde oluşan çamur nedeni ile ulaşılamayan yollar onarılmış, bungalow evlerin konumlandığı doğa ile iç içe olan ve akarsu kollarının geçtiği mekanda, yürüyüş yolları düzenlenmiş, gerekli çevre ve peyzaj düzenlemeleri ve aydınlatma çalışmaları gibi çalışmalar ve çocuklar için alınacak Aquapark ile Göksun Doğa Turizm Merkezi haline getirilmiştir.

Proje kapsamında aquapark, çocuklar için oyuncak parkur, üstü kapalı barbekülü çardak, direk tipi aydınlatma, su altı için let şerit armatür, ferforje giriş kapısı, çardak içi bank, çardak içi masa, su kanalı geçişleri için köprü, demir ferforje korkuluk, andezit duvar kaplama, hobi bahçelerine sınır elemanı (çit), ara yürüyüş yolu için kırmızı sentetik çim, ana yürüyüş yolu için parke taşı, çardak yanına barbekü, set üstü armatür, ikili ferforje çöp kutusu, duvar üzeri ahşap şeritler alımları ve kurulumları gerçekleştirilerek Göksun ilçesi doğa turizm alanına kavuşturulmuştur. Göksun'da alternatif doğa turizm faaliyetleri başlatılmıştır. Göksun ilçesinde doğa turizmine erişilebilirlik artırılmıştır.

OSMANİYE YÜRÜYÜŞ PARKURLARI VE DİNLENME ALANLARI

PROGRAM

2016 YILI BÖLGE İÇİ GELİŞİMİŞLİK FARKLARININ
AZALTILMASI MALİ DESTEK PROGRAMI-3
SOSYAL ALTYAPI BİLEŞENİ (BİG-3S)

BAŞVURU SAHİBİ
ADI :

OSMANİYE İLİ BAHÇE İLÇESİ KÖYLERE
HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

PROJENİN ADI:

YÜRÜYÜŞ PARKURLARI VE DİNLENME
ALANLARI İLE İLÇEMİZ SOSYALLEŞİYOR

PROJENİN
TOPLAM MALİYETİ
386.154,44 TL

DESTEK TUTARI
289.615,80 TL

İLÇE / İL
Bahçe / OSMANİYE

Projenin Özeti:

Osmaniye ili Bahçe ilçesinde sosyal altyapının geliştirilmesi yoluyla bölgede ekonomik, kültürel ve sosyal kalkınmayı destekleyecek doğa yürüyüş parkurları hazırlanması planlanmıştır.

Kocaçınar, Dişi Ağca, Karaoluk güzergahlarında ortak kullanıma yönelik dinlenme alanları, yürüyüş parkurları ve çevre düzenlemesi yapılmıştır. Parkurların başlangıç, bitiş noktalarına bilgilendirme tabelaları ve güzergah boyunca yönlendirme tabelaları konulmuş; Kocaçınar, Dişi Ağca, Karaoluk noktalarında dinlenme alanlarının düzenlenmesi faaliyetleri tamamlanmıştır. Düzenlenen alanlar ve yürüyüş parkurları ile ilgili tanıtım çalışmaları yapılmıştır.

Proje Sonuçları:

Doğal yaşam ve hareket etmenin gerekliliğinin çok daha fazla önem kazandığı günümüzde Osmaniye ili Bahçe ilçesine 3 adet doğa yürüyüş parkuru kazandırılmıştır. Kocaçınar, Dişi Ağca ve Karaoluk dinlenme alanları çevre düzenlemeleri yapılmıştır. İlçemizin yaz kış doğa yürüyüşü yapılabilecek ve doğal güzelliğe sahip alanları ile ilgili tanıtımlar yapılmış ve ilçe halkının da katılımıyla doğa yürüyüşleri yapılmaya başlanmıştır. Bölge halkı için sosyal etkinlik faaliyetleri açısından alternatif oluşturulmuştur. Bahçe ilçemizin doğal zenginliklerinin tanıtımı yapılarak sosyal ve ekonomik faaliyet olanaklarının artmasına katkı sağlanmıştır.

Ajansımız Desteğiyle Yapılan Erzin Burnaz Plajı Faaliyete Geçmiştir.

Ajansımız 2018 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen, Proje Yürütücüsü Erzin Kaymakamlığı ve proje ortağı Erzin Belediyesi olan “Erzin İlçesi Burnaz Plajının Turizme Kazandırılması” adlı Proje, başarılı bir şekilde tamamlanarak Bölge halkının ziyaretine açılmıştır.

Proje kapsamında, Erzin İlçesi Burnaj Plajı'nda yerli ve yabancı turistler tarafından kullanılmak üzere kamelya, kafeterya, büfe, soyunma ve duş kabinleri ile wc yapılmış, şejlong ve şemsiyeler alınmış ve çocuk oyun alanı oluşturulmuştur.

Ajansımız Genel Sekreteri Onur YILDIZ, program kapsamında desteklenen proje alanını ziyaret ederek, proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetleri yerinde görmüş ve proje hakkında yetkililerden bilgi almıştır.

Turizmin geliştirilmesi amacıyla desteklenen projenin amacına hizmet edecek bir yönetim anlayışıyla sürdürülebilirliğinin sağlanması, Ajansımız tarafından önemle üzerinde durulan bir husus olup tüm yerli ve yabancı turistleri bu güzel hizmetten faydalanmaya bekliyoruz.

Doğaka Desteği İle Doğa Turizmi Paneli Osmaniye’de Gerçekleştirildi

Osmaniye'nin doğa turizmi zenginliklerini ve potansiyelini değerlendirmek amacıyla Osmaniye Valiliği öncülüğünde DOĞAKA, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Osmaniye Şube Müdürlüğü ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi işbirliğiyle düzenlenen “Doğa Turizmi Paneli” Osmaniye’de yapıldı. Valilik Ahmet Cevdet Paşa Toplantı Salonunda düzenlenen panele; Vali Kerem Al, Garnizon Komutanı Tankçı Kurmay Albay Şefik Atak, Vali Yardımcıları Ali Çağlar ve Mehmet Öz, İlçe Kaymakamları, İl Jandarma Komutanı Jandarma Albay Tayfun Dünder, Kamu Kurum ve Kuruluşları İl Müdürleri, Sivil Toplum Kuruluşları Temsilcileri katıldı.

Toplantının açılış konuşması DOĞAKA Genel Sekreteri Onur Yıldız tarafından yapıldı. DOĞAKA'nın tarım, ticaret, taşımacılık ve teknoloji sektörlerinin yanı sıra turizm sektörünü de hedef sektör olarak belirlediğini ifade eden Yıldız, Osmaniye, Hatay ve Kahramanmaraş'tan oluşan Bölgeyi turizm için cazibe merkezi haline getirmek amacıyla çalışmaların sürdürüldüğünü kaydetti. DOĞAKA'nın 2011 yılında “Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı”nı hayata geçirdiğini de belirten DOĞAKA Genel Sekreteri Onur Yıldız, Yönetim Kurulu kararı ile 2015 yılının turizm yılı olarak ilan edilmesinin planlandığını söyledi.

İl Kültür ve Turizm Müdürü Ahmet Tabur ise yaptığı konuşmada Osmaniye'nin turizm açısından önemli zenginliklere sahip olduğunu vurgulayarak, düzenlenen Panel'in Bölge turizmine önemli bir katkı sağlayacağını söyledi. Ahmet Tabur, sözlerinin devamında Osmaniye'nin tabii ve doğal güzelliklerine vurgu yaptı.

Son olarak konuşan Vali Kerem Al ise, turizmin günümüzde gittikçe önem kazandığını ifade

ederek, “Eskiden deniz-kum-güneş olarak telakki edilen turizmin günümüzde çeşitlendiğini görüyoruz. Bu çerçevede yayla turizmi, doğa turizmi önem kazanıyor. İlimizde de doğa ve yayla turizminin gelişmesi önem arz ediyor.” dedi.

İki bölümden oluşan Panel’in ilk bölümünde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Osmaniye Şube Müdürlüğünden Orman Mühendisi Fatih Güvercin “Osmaniye Doğa Turizmi Master Planı”, Osmaniye İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Şube Müdürü Garip Yıl “Osmaniye Kültür Turizmi Değerleri” Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Doğa Macera ve Sürdürülebilir Turizm Komitesi Başkanı Bülent Saraloğlu “Türkiye’de ve Osmaniye’de Doğa Turizmi” konulu sunumlarını gerçekleştirdiler.

DOĞAKA’dan Kahramanmaraş’a Doğa Sporları Paneli

Barındırdığı ormanları, su kaynakları, dağları ile doğa turizmi alanında önemli bir konumda bulunan Kahramanmaraş’ta, doğa sporları potansiyelinin ortaya konulması, bu kapsamda ilgili kamu, sivil toplum ve özel sektör kuruluşlarının farkındalığının artırılması amacıyla, DOĞAKA Koordinasyonunda Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle 18 Ağustos 2015 Salı günü ilimizde ilk kez Doğa Sporları Paneli düzenlenmiştir.

Panele Kahramanmaraş Valisi M. Hakan Güvençer, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı M. Fatih Erkoç, Gençlik hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ali İhsan Kabakçı, DOĞAKA İl Koordinatörü Ertuğrul Kazancı, İlimiz doğa sporu kulübü yöneticileri, sporcular ve doğa sporuna gönül veren çok sayıda davetli katılmıştır.

Açılış konuşmasını yapan, DOĞAKA İl Koordinatörü Ertuğrul Kazancı, Ajans olarak birçok alanda faaliyetlere destek verdikleri gibi turizm alanında da önemli projelere teknik ve mali destek sağladıkları belirtti.,

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Erkoç ise konuşmasında, Belediye olarak Kahramanmaraş doğasını gerek Kahramanmaraşlıların gerekse yerli yabancı turistlerin daha fazla istifade edebilmesine yönelik devam eden ve tamamlanan projelerinden bahsetti.

Son açılış konuşmasını yapan Kahramanmaraş Valisi M. Hakan Güvençer, ilimizin coğrafi ve iklim koşulları ile müstesna bir yere sahip olduğunu belirtmiş ve bu potansiyelin doğa sporları alanında etkin bir şekilde kullanılarak Kahramanmaraş’ın Türkiye’nin en önemli doğa sporları merkezlerinden bir tanesi olma yolunda emin adımlarla ilerlediğinden bahsetmiştir.

K.Maraş Dağları ve Yürüyüş Parkurlarını tüm dünyaya pazarlayabilir

DOĞAKA İl Koordinatörü Ertuğrul Kazancı'nın Moderasyonunda gerçekleştirilen dağcılık oturumunda Türkiye Dağcılık Federasyonu Yönetim Kurulu Eski Üyesi Ömer Faruk Gülşen ve KADAK Başkanı Sait Kılıçsallayan konuşmacı olarak yer almıştır. Bu oturumda ilimizin dağcılık, trekking, tırmanış gibi dallardaki potansiyeli incelenmiştir. Gülşen, Antalya'da ikamet ettiğini, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere birçok yabancı turisti her yıl belirli bilinen rotalarda yürüttüğünü, yürüyüş rotaları üzerinde birçok kırsal kesimde ekonomik canlanmanın sağlandığı konuşmasında belirtti. Kahramanmaraş'ın da bu alanda önemli potansiyel barındırdığı, ilgili kurum ve kuruluşların ortak çalışması ile ortaya konacak trekking ve yürüyüş rotaları ile bölgeye eko-turizme meraklı bir çok turistin ilgi gösterebileceğini söyledi.

K.Maraş'tan Dünya Rekoru Çıkabilir

Yamaç paraşütü oturumuna ise sporcular MAHAVK Başkanı Mahmut Hopur ve 2014 yılında ilimizden gerçekleştirdiği uçuşla 327 km uçan Muharrem Kılıç katılmıştır. Özellikle 2014 yılında uzun mesafe yamaç paraşütü Türkiye rekorunun kırıldığı ilimizin bu alandaki önemi, gelecek dönemdeki kırılması muhtemelen yeni rekorlar ve yamaç paraşütünün bölgesel ekonomiye ve sosyal hayata olan etkisi konuşulmuştur.

Samandağı'na Yürüyüş Yolu

Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA) 2019 Yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı (TZKAMU) kapsamında Samandağ Kaymakamlığı tarafından yürütülen Hz. Musa Yolu (yürüyüş yolu) projesi, Hatay'ın önemli turizm destinasyonlarından tarihi Vakıflı ve Musa Ağıcı'nın bulunduğu Hıdırbey mahallelerini turizmde de birbirine bağlayarak mevcut kırsal turizmin çeşitlendirmesini hedeflenmektedir.

Rivayete göre Hazreti Musa ile Hazreti Hızır'ın beraber yürüdüğüne inanılan yolun turizme kazandırılması için mevcut stabilize yol üzerinde düzenlemeler yapılarak bu mekanları birbirine bağlayan güzergah ile doğa yürüyüşü parkuru haline getirilmektedir. DOĞAKA desteği ile altyapı, çevre düzenlemesi ve ışıklandırma çalışmaları tamamlanan projede, güzergah iyileştirme çalışmalar devam etmektedir. Kültür, tabiat, tarih, doğa ve yayla turizminin merkezi bölgeyi yılda en az 15.000 kişinin ziyaret etmesi beklenmektedir. Bölge insanı içinde önemli bir gelir kaynağı olan turizm çeşitlendirilmesi ile konaklama süresi artacak ve alternatif gelir kaynaklarından çeşitlenmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

T.C. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı

Adres : Haraparası Mah. Yavuz Sultan Selim Cad.
1. Tabakhane Sk. No: 20 Antakya / HATAY 31060
Telefon : +90 (326) 225 14 15 (pbx 8 hat)
Faks : +90 (326) 225 14 52
E-Posta : bilgi@dogaka.gov.tr
Web Adresi : www.dogaka.gov.tr

DOĞAKA Yayınları
Bedelsizdir,
Satılmaz

Hatay Yatırım Destek Ofisi

Adres : Haraparası Mah. Yavuz Sultan Selim Cad.
1. Tabakhane Sk. No:20 Antakya / HATAY 31060
Telefon : +90 (326) 212 25 76
Faks : +90 (326) 225 14 52
E-Posta : hydo@dogaka.gov.tr
Web Adresi : www.hataydayatirim.com

Kahramanmaraş Yatırım Destek Ofisi

Adres : Yenişehir Mah. 74.002 Sk. No:3
Dulkadiroğlu / KAHRAMANMARAŞ
Telefon : +90 (344) 231 14 17 - 18
Faks : +90 (344) 231 14 18
E-Posta : kydo@dogaka.gov.tr
Web Adresi : www.kahramanmarastayatirim.com

Osmaniye Yatırım Destek Ofisi

Adres : Rauf Bey Mah. Adnan Menderes Bulvarı
9546 Sk. No:70 Osmaniye Ticaret ve
Sanayi Odası Binası Kat:3 Merkez/Osmaniye
Telefon : +90 (328) 888 00 00
Faks : +90 (328) 888 00 01
E-Posta : oydo@dogaka.gov.tr
Web Adresi : www.osmaniyedeyatirim.com